

Møteinnkalling

Utvalg: Åfjord kommunestyre
Møtested: Åfjord rådhus
Møtedato: 23.08.2017
Tid: 12:30

Forfall meldes til utvalgssekretær Solgunn Barsleth som sørger for innkalling av varamedlemmer. Varamedlemmer møter kun ved spesiell innkalling.

Innkalling er sendt til:

Navn	Funksjon	Reprenter
Vibeke Stjern	Medlem	ÅF-AP
Wenke Osen Børmark	Medlem	ÅF-AP
Gro Kristiansen	Medlem	ÅF-AP
Bjørn Arne Hosen	Medlem	ÅF-AP
Walter Solberg	Medlem	ÅF-AP
Sten Aaknes	Medlem	ÅF-AP
Lise Grøtting Sørheim	Medlem	ÅF-AP
Faten Farhan	Medlem	ÅF-AP
Ingrid Gauslaa Hårstad	Medlem	ÅF-V
Jon Husdal	Medlem	ÅF-SP
Tone Bårdli	Medlem	ÅF-SP
Hilde Blix	Medlem	ÅF-SP
Roy Jonny Larsen	Medlem	ÅF-SP
Geir Berdahl	Medlem	ÅF-SP
Brit Hoås	Medlem	ÅF-KRF
Liv Marie Hugdal	Medlem	ÅF-KRF
Håkan Berdahl	Medlem	ÅF-H
Else Britt Humstad	Medlem	ÅF-H
Ivar Refsnes	Medlem	ÅF-H
Gunnar Singsaas	Medlem	ÅF-FRP
Halvor Bueng	Medlem	ÅF-FRP

Saksnr	Sakstittel	Lukket
PS 58/17	Sammenslåing av Roan og Åfjord kommuner - Felles kommunestyremøte med Roan og videre prosess	

Vibeke Stjern
ordfører

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
58/17	Åfjord kommunestyre	23.08.2017

Saksbehandler: Per O. Johansen

Vedlegg:

1. Brev av 28.06.2017 fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag til Roan og Åfjord kommuner vedrørende «Kommunesammenslåing Åfjord og Roan – innkalling til felles kommunestyremøte».
2. Brev av 30.06.2017 fra Det Kongelige Kommunal- og Moderniseringsdepartement vedrørende «Videre prosess i kommunereformen – informasjon til Roan og Åfjord».
3. Intensjonsavtale - Felles politisk plattform for etablering av én ny kommune med utgangspunkt i Roan og Åfjord kommuner, gjennomgått av formannskapene i Roan og Åfjord i felles møte den 14.12.2015.
4. Veileder – Etablering av nye kommuner og fylkeskommuner, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, sist revidert april 2017.
5. Eksempler på mandat / reglement / funksjonsbeskrivelse for fellesnemndene i Indre Fosen, Orkland og «Nye Asker» kommuner.
6. Oppsummering av hendelser og milepæler i kommunereformprosessen frem til felles kommunestyremøte 23. august 2017.

Utrykte vedlegg i saksmappen:

1. Sak 1 – vedtak 811: «Roan kommune og Åfjord kommune slås sammen senest fra 1. januar 2020», Stortinget 08.06.2017.
2. Sak KST-60/2016 «Endelig vedtak i kommunereformen – Sammenslåing av Roan og Åfjord kommuner», behandlet av Åfjord kommunestyre 16.06.2016.
3. Sak KST-63/2016 «Kommunesammenslåing Roan – Åfjord», behandlet av Roan kommunestyre 16.06.2016.
4. Brev av 01.06.2016 fra Det Kongelige Kommunal- og moderniseringsdepartement vedrørende «Høringsnotat om nye oppgaver til større kommuner».

5. Sak KST-24/2016 «Sammenslåing av Roan og Åfjord – Videre organisering, evt folkeavstemming og søknad om støtte til ny FV14 i Roan», behandlet av Åfjord kommunestyret 17.03.2016.
6. Sentio Research Norge AS: Innbyggerundersøkelse utført i perioden 21.12.2015 – 17.01.2016 om kommunestruktur i Sør-Trøndelag, utarbeidet på vegne av fylkesmannen i Sør-Trøndelag.
7. Sak KST-6/2016 «Endelig retningsvalg i kommunereformen – Intensjonsavtale for sammenslåing av Roan og Åfjord kommuner», behandlet av Åfjord kommunestyre 28.01.2016.
8. Sak KST-8/2016 i Roan kommunestyre: «Forslag til intensjonsavtale for sammenslåing av Åfjord og Roan kommuner», behandlet av Roan kommunestyre 28.01.2016.
9. Felles formannskapsmøte mellom Åfjord og Roan den 14.12.2015 med gjennomgang av Intensjonsavtale for etablering av en ny kommune med utgangspunkt i Roan og Åfjord kommuner.
10. Felles formannskapsmøte mellom Roan og Åfjord den 19.11.2015 med drøfting av kommunestruktur.
11. Brev av 28.10.2015 fra kommunalminister Jan Tore Sanner til landets kommunestyrer vedrørende «Videre arbeid med kommunereformen».
12. Brev av 07.10.2015 fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag vedrørende «Kommunereformen – status og videre arbeid fram til våren 2016, samt invitasjon til felles formannskapssamling i januar 2016.
13. Sak KST-39-2015 «Kommunereformen – Status og avgrensing av geografisk retningsvalg», behandlet av Åfjord kommunestyre 18.06.2015.
14. Sak KST-5/2015 "Kommunereformen – Geografiske retningsvalg for Åfjord kommune", behandlet av Åfjord kommunestyre 29.01.2015.
15. «Ny Fosen kommune», utredning i regi av Fosen regionråd på vegne av 7 kommuner på Fosen, rapport behandlet av styret i Fosen regionråd i desember 2014.
16. Sak KST-77/2014: Kommunereformen – Utvidelse av prosjektorganisasjonen i Åfjord kommune, behandlet av Åfjord kommunestyre 21.11.2014.
17. NIVI-rapport 2014:8, Innbyggerundersøkelse om tilhørighet og veivalg for kommunene på Fosen, 12.11.2014.
18. Sak KST-63/2014: Kommunereformen – Etablering av prosjektorganisasjon i Åfjord kommune, behandlet av Åfjord kommunestyre 23.10.2014.
19. Brev av 27.08.2014 fra Det Kongelige kommunal- og moderniseringsdepartement v/statsråd Jan Tore Sanner til Ordførerne i alle landets kommuner vedrørende "Invitasjon til å delta i reformprosessen".
20. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag og KS Sør-Trøndelag: Prosjektplan for gjennomføring av kommunereformen i Sør-Trøndelag 2014 – 2017, godkjent av KS fylkesmøte 26.08.2014.
21. Prop. 95 S (2013 – 2014), Meldingsdel i Kommuneproposisjonen 2015 – Kommunereform.
22. Prop. 95 S (2013 – 2014), proposisjon til Stortinget. Kommuneproposisjonen 2015. Tilråding fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet 14. mai 2014, godkjent i statsråd samme dag. (Regjeringen Solberg).

SAMMENSLÅING AV ROAN OG ÅFJORD KOMMUNER – FELLES KOMMUNESTYREMØTE MED ROAN OG VIDERE PROSESS

Sakens bakgrunn og innhold:

Stortinget vedtok 8. juni 2017 med 96 stemmer (FrP, H, KrF, V) mot 73 stemmer (DnA, Sp, SV, MDG) følgende:

Roan kommune og Åfjord kommune slås sammen senest fra 1. januar 2020

Stortingets vedtak er et foreløpig punktum for en lang prosess som startet i 2014 under betegnelsen «Kommunereformen». Mange ulike modeller er utredet, og Stortingets konklusjon ble sammenslåing av Roan og Åfjord kommuner. Samtidig ble Ørland og Bjugn kommuner vedtatt sammenslått, og tidligere har Stortinget fattet vedtak om å slå sammen Rissa og Leksvik kommuner.

I medhold av Stortingets vedtak har Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, i samråd med ordførerne i Roan og Åfjord, innkalt til felles kommunestyremøte den 23. august. Dagsorden for møtet er som følger:

1. Konstituering / valg av møteleder.
2. Orientering om Stortingets vedtak.
3. Drøftinger ihht inndelingsloven §§ 25 – 26
 - a) Den nye kommunens navn.
 - b) Antall medlemmer i det nye kommunestyret.
 - c) Kriterier for sammensetning av fellesnemnda.
 - d) Valg av revisor for fellesnemnda.
 - e) Opprettelse av partssammensatt utvalg.
 - f) Eventuelt.

Det felles kommunestyremøtet mellom Roan og Åfjord er et drøftingsmøte, jf innkallingen. Punktene som drøftes her må følge opp av formelle vedtak i det enkelte kommunestyremøte. Dersom man følger opplegget som er gjort i andre kommuner, for eksempel Rissa og Leksvik, så ble møtet delt i 3 deler:

1. Separat drøfting av sakene i de to respektive kommunestyrene.
2. Felles drøfting av sakene i felles kommunestyremøte mellom Roan og Åfjord.
3. Formelle vedtak fattes i det enkelte kommunestyremøte i separate møter.

I tilfellet Rissa / Leksvik ble alle disse møtene avviklet samme dag og på samme sted. Dersom kommunestyrene i løpet av dagen kan diskutere seg frem til omforente standpunkt, er det også for Roan og Åfjord sin del mulig å følge tilsvarende opplegg den 23. august.

Rådmannen vil komme tilbake til det enkelte punkt på møteplanen etter å ha oppsummert historikken og status i saken så langt.

Historikk

Regjeringen Solberg lanserte kommunereformen gjennom kommuneproposisjonen for 2015. Kommuneproposisjonen ble behandlet i Stortinget 18. juni 2014 etter innstilling fra Kommunal- og forvaltningskomiteen (Innst. 300 S (2013 – 2014)).

Fra Stortingsbehandlingen går det frem at et flertall var positive til at alle landets kommuner deltar i prosesser, med sikte på å vurdere og avklare om det er aktuelt å slå seg sammen med nabokommuner. Stortinget forventet at kommunene skulle involvere innbyggere, organisasjoner og ansatte, da dette ville øke sannsynligheten for en best mulig prosess i lokalsamfunnet.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag satte i gang prosessen gjennom en oppstartsamling den 26. august 2014 for ordførere, rådmenn og KS i Sør-Trøndelag. Statsråd Jan Tore Sanner orienterte innledningsvis om formålet med reformen, forventninger om fremdrift, og videre arbeid i kommunene. Statsråden fulgte opp sitt innlegg med brev av 27.08.2014 til ordførerne i alle landets kommuner med «Invitasjon til å delta i reformprosessen». Med dette som utgangspunkt har Fylkesmannen i Sør-Trøndelag og KS Sør-Trøndelag utarbeidet en prosjektplan for gjennomføring av kommunereformen i Sør-Trøndelag.

I henhold til fremdriften som er lagt i Kommuneproposisjonen er arbeidet med kommunereformen delt i 4 faser:

Fase	Beskrivelse	Tidspunkt
Fase 1	Oppstartfase	Frem til 1. September 2014
Fase 2	Første dialog	September 2014 – Februar 2015
	Opprettelse av prosjektorganisasjon	
	Vedtak om geografisk retningsvalg	Innen 1. februar 2015
Fase 3	Utrednings- og utviklingsfase	Våren 2015
Fase 4	Beslutningsfase i kommunestyrene	Høsten 2015 og våren 2016

På mange måter har prosessen fulgt denne framdriften, og det ble fattet gjensidige kommunestyrevedtak om sammenslåing av Åfjord og Roan 16. juni 2016.

Underveis i arbeidet, og ikke minst i slutten av prosessen; har mange alternativer vært vurdert, alt fra et «Nord-Fosen alternativ» til forsøk med ett Fosen som en «regionkommune».

Kommunestyret fattet i sak KST-5/2015 i møte den 29.01.2015 vedtak om geografisk retningsvalg mv, der blant annet følgende ble enstemmig vedtatt:

KST-5/2015 (utdrag fra vedtak)

Åfjord kommunestyre vedtar å utrede følgende alternativer for geografisk retningsvalg med tanke på en fremtidig kommunestruktur på Fosen:

- Fosen som én kommune.
- Kystalternativ med kommunene Åfjord, Osen, Roan Bjugn og Ørland.
- Nord-Fosen med kommunene Åfjord, Osen og Roan.

Kommunestyret anser Fosen som en naturlig geografisk region, og med utgangspunkt i innbyggerundersøkelsen på Fosen og utredningen gjennomført av Fosen regionråd om fremtidig kommunestruktur høsten 2014, ønsker kommunestyret å gå videre med de alternativene som omfatter Fosen oppdelt i én, to eller tre kommuner. Videre er kommunestyret åpen for å gjennomføre en særskilt utredning med henblikk på å slå sammen Åfjord og Roan kommuner, uten at dette kan være til hinder for å gå videre med de øvrige alternativene.

Etter hvert som arbeidet med kommunereformen skred frem, og alternativet med ett Fosen (første runde), eller kystalternativet med Åfjord, Osen, Roan, Bjugn og Ørland ikke førte frem, spisset Åfjord kommunestyre sitt vedtak med hensyn til retningsvalg i møte den 18. juni 2015 i sak KST-39/2015 (enstemmig vedtak):

KST-39/2015

Åfjord kommunestyre viser til vedtak i sak KST-5/2015 om geografisk retningsvalg, og tar til etterretning at det ikke synes aktuelt å etablere Fosen eller "Kyst-Fosen" som én kommune.

Basert på de sonderinger som har vært så langt ønsker Åfjord kommunestyre å gå i dialog med kommunene Roan og Osen, med henblikk på å utrede mulighetene for å etablere én felles kommune på Nord-Fosen.

Dersom det likevel skulle vise seg aktuelt å etablere en større sammenslutning blant kommunene på Fosen er kommunestyret åpen for å vurdere deltakelse i en slik løsning.

I møte den 24. juni 2015 vedtok kommunestyret i Osen at man ønsket å fortsette som egen kommune, og Osen har heller ikke utredet alternativet med de tre Nord-Fosen kommunene. I Nord-Fosen sto dermed Åfjord og Roan tilbake som eneste alternativ.

Etter kommunevalget høsten 2015 tok politisk ledelse i Roan initiativ til å starte drøftinger med henblikk på en mulig sammenslåing av Åfjord og Roan kommuner. Formannskapene møttes 19. november i Åfjord og det ble enighet om at rådmennene i de to kommunene skulle utarbeide forslag til intensjonsavtale.

I et nytt felles formannskapsmøte den 14. desember 2015 i Roan, gjennomgikk formannskapene avtaleutkastet, og man drøftet seg frem til en omforent avtaletekst for videre behandling i kommunestyrene i de respektive kommunene. Som det fremgår av det vedlagte utkastet til intensjonsavtale vil kommunesenteret legges til Åfjord, mens det fra Roan sin side legges stor vekt på å kunne løse utfordringene knyttet til infrastruktur i kommunen, dette gjelder både i forhold til vei og rasproblematikk, samt mobil og bredbåndsutbygging.

Den 17. desember sendte Kommunal- og regionaldepartementet ut forslag til nytt inntektssystem for kommunene. Et vesentlig poeng er at smådriftsulemper under gitte forutsetninger ikke skal kompenseres fullt ut. Kommuner som velger å slå seg sammen med en annen kommune skal kunne stå i dagens inntektssystem i 20 år fremover, hvorav de 5 siste årene er en nedtrapping til det nye inntektssystemet. For kommunene på Nord-Fosen vil det nye inntektssystemet ikke bety store endringer. Dette har sammenheng med at distriktsutfordringene fortsatt anses som så vidt store at det ikke automatisk vil føre til trekk i rammeoverføringene.

Innbyggerundersøkelse i 2014

NIVI analyse gjennomførte høsten 2014 en innbyggerundersøkelse om tilhørighet og veivalg for kommunene på Fosen, der blant annet 300 personer i Åfjord ble spurt gjennom telefonintervjuer. Undersøkelsen viste at innbyggerne i Åfjord har en sterk steds- og kommunetilhørighet og en klar regional tilhørighet til Fosen som nærregion. Når det gjelder holdningene til å slå kommunene på Fosen sammen til færre enheter viste målingene for Åfjord følgende:

- 40 % av befolkningen var positive til en løsning med én kommune på Fosen.
- 44 % var positive til 3 kommuner på Fosen, for Åfjord betyde dette den gangen å kunne gå inn i en kommune for Nord-Fosen sammen med Roan og Osen.

Innbyggerundersøkelse i 2016

Sentio Research Norge AS gjennomførte på oppdrag av fylkesmannen i Sør-Trøndelag en ny innbyggerundersøkelse blant 24 kommuner i Sør-Trøndelag i perioden 21.12.2015 – 17.01.2016 vedrørende oppfatninger, forventninger og preferanser til kommunesammenslåing. Av rapporten går det frem at henholdsvis 79 % og 62 % av befolkningen i Roan og Åfjord ønsket en sammenslåing med én eller flere av nabokommunene. Av de spurte i Åfjord sa 70 % at man er enig i at Roan og Åfjord kommuner slår seg sammen.

Intensjonsavtalen som sammenslåing av Roan og Åfjord kommuner

Intensjonsavtalen om sammenslåing av Roan og Åfjord kommuner til en ny felles kommune ble lagt frem for behandling, -og vedtatt, i de respektive kommunestyrene i Roan og Åfjord den 28. januar 2016, henholdsvis som sak KST-8/2016 og KST-6/2016.

Vedtaket i Åfjord kommunestyre ble som følger, jf sak KST-6/2016:

KST-6/2016 (Åfjord kommunestyre 28.01.2016):

Åfjord kommunestyre viser til intensjonsavtalen som formannskapene i Åfjord og Roan utarbeidet i felles formannskapsmøte i Roan den 14. desember 2015, og vedtar denne som grunnlag for videre arbeid med å etablere én ny kommune med utgangspunkt i dagens Roan og Åfjord kommuner.

En videreføring av arbeidet med henblikk på å slå sammen Åfjord og Roan kommuner er Åfjord kommunestyre sitt endelige retningsvalg i kommunereformen.

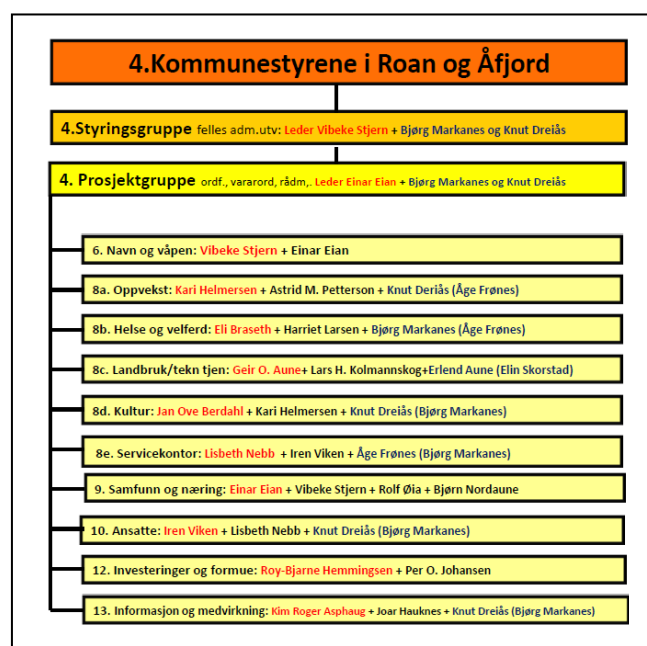
Arbeidsgruppene for sammenslåing av Roan og Åfjord kommuner

Etter at kommunestyrene hadde fattet sine vedtak ble videre prosjektorganisering vedtatt i møte mellom Roan og Åfjord kommuner 10. februar. Under kommunestyrene som besluttende organ ble det nedsatt styringsgruppe, prosjektgruppe og ulike arbeidsgrupper, basert på de ulike punktene i intensjonsavtalen.

5 av de 10 arbeidsgruppene ledes fra Roan kommune, mens de øvrige 5 gruppene ledes fra Åfjord kommune.

Arbeidsgruppene har på langt nær ferdigstilt sine arbeider, men møtene så langt tyder på at det har vært jobbet godt og konstruktivt med tanke på å etablere én ny og felles kommune basert på dagens Roan og Åfjord kommuner.

Alle gruppene har minimum hatt ett møte, mens noen grupper har hatt flere møter. Styringsgruppen, bestående av administrasjonsutvalgene i Roan og Åfjord, har sist hatt møter 12. mai og 18. oktober 2016.

Innbyggerinvolvering og gjensidige vedtak om sammenslåing

I forkant av kommunestyrebehandlingen om sammenslåing av kommunene, ble det avholdt folkemøter i Roan og Åfjord, henholdsvis den 24. og 25. mai. Politisk og administrativ ledelse fra Roan og Åfjord var representert i begge folkemøtene. Mandag 30. mai var det folkeavstemming i Roan, og med en valgdeltakelse på 65,7 %, sa 64 % av de som avga stemme ja til å slå seg sammen med Åfjord. Kommunestyrene i Roan og Åfjord møttes også 6. og 7. juni i en felles samling, der man gjorde seg bedre kjent i de to kommunene.

Den 16. juni 2016 fattet kommunestyrene i Roan (sak KST-63/2016) og Åfjord (sak KST-60/2016) gjensidige vedtak om sammenslåing av de to kommunene.

Høringsnotat om nye oppgaver til større kommuner

Kommunal- og regionaldepartementet sendte i brev av 1. juni 2016 ut høringsnotat om «nye oppgaver til større kommuner», der høringsnotat omtaler følgende forslag til lov og forskriftsendringer vedrørende nye oppgaver til kommunene:

- ✓ Vigsler som i dag gjøres av notarius publicus.
- ✓ Andre oppgaver som er lagt til notarius publicus.
- ✓ Vilt- og innlandsfiskeforvaltning.
- ✓ Enkelte oppgaver etter forurensningsloven.
- ✓ Tilskudd til etablering i egen bolig og tilskudd til tilpasning av bolig.
- ✓ Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av svømmeanlegg.
- ✓ Nærings- og miljøtiltak i skogbruket.
- ✓ Tilskudd til tiltak i beiteområder.
- ✓ Kollektivtransport.

Pr i dag er det oppgaven knyttet til vigsler som konkret er varslet overført til kommunene. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har i brev av 30. juni 2017 varslet om endringer i ekteskapsloven der vigselsmyndighet overføres fra notarius publicus til ordfører, varaordførere, kommunalt ansatte og folkevalgte som kommunestyret selv gir slik myndighet. Lovendringen er tenkt iverksatt fra 01.01.2018. Ellers er det avklart at tannhelsetjenestene forblir en fylkeskommunal oppgave.

Samhandlingsreformen har videre lagt premisser for overføring av oppgaver til kommunene fra spesialisthelsetjenestene. I tillegg til allerede overførte oppgaver og ansvar for blant annet utskrivningsklare pasienter innen somatikken, legges det fremover blant annet opp til følgende oppgaver overføres til kommunene:

- ✓ Plikt til øyeblikkelig hjelp innen psykisk helse og rus.
- ✓ Ansvar for utskrivningsklare pasienter innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert behandling.

Som et ledd i arbeidet med sammenslåing av Roan og Åfjord kommuner vil det være naturlig at man samarbeider om å løse de nye oppgavene som blir lagt til kommunene. Den første oppgaven som blir overført er vigselsmyndigheten som sannsynligvis blir overført fra 01.01.2018.

Til dagsorden i kommunestyrets møter den 23.08.2017

Kommunestyret i Åfjord samles først til separat møte for å drøfte sakene på dagsorden, så tas sakene opp i plenum sammen med kommunestyret i Roan. Så fremt man blir omforent om sakene som tas opp til drøfting, kan kommunestyrene deretter i separate møter fatte endelige vedtak.

Rådmannen vil i det følgende gå gjennom agendaen og kommentere de ulike punktene:

1. Konstituering og valg av møteleder

De separate møtene ledes av ordfører på vanlig møte. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har selv tilbudt seg å lede det felles kommunestyremøtet mellom Roan og Åfjord.

2. Orienteringer om Stortingets vedtak

Orienteringen skjer i første rekke ved Fylkesmannen i Sør-Trøndelag.

3. Drøftinger i henhold til inndelingsloven §§ 25 – 26

Inndelingsloven §§ 25 og 26 inneholder gjennomføring av vedtak om sammenslåing av kommuner. Paragraf 25 omhandler felles kommunestyremøte som gjennomføres etter Stortingets vedtak om sammenslåing, og beskriver en dagsorden lik den som er satt opp til dagens møte.

Paragraf 26 omhandler Fellesnemnda, som har til oppgave å samordne og ta seg av forberedelsene til sammenslåingen av kommunene. Videre omhandler § 26 opprettelsen av partssammensatte utvalg, og nemndas fullmakter og oppgaver, som vil måtte utgå etter delegasjon fra de respektive kommunestyrene.

3a) Den nye kommunens navn

Inndelingsloven peker i § 25 på at forslag til navn skal drøftes i første møte etter vedtak om sammenslåing. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har i brev av 30. juni åpnet for en noe lengre prosess i forhold til valg av navn på den nye kommunen, men det understrekes samtidig at departementet må ha et navneforslag senest innen 1. november 2017.

Departementet legger opp til at kommunene selv finner navn, men legger føringer på at navnet må være unikt, det vil si at navnet ikke benyttes av andre kommuner eller fylkeskommuner. Videre er det ønskelig at kommunestyret velger navn som har samme form på bokmål og nynorsk, og det må vurderes om den nye kommunen også skal ha et offisielt samisk navn. I prosessen kan Språkrådet konsulteres. Når det gjelder forholdet til et eventuelt samisk navn, skal samisk navnekonulent og Sametinget uttale seg.

I prosessen knyttet til valg av navn er det vanlig at det nedsettes en navnekomite som innhenter forslag, tilknytter seg faglig kompetanse, og legger forslagene frem for Fellesnemnda, som deretter lager en innstilling til kommunestyrene.

I henhold til sak KST-24/2016 om organisering av arbeidet med sammenslåingen, er arbeidet med navn og våpen lagt til en arbeidsgruppe bestående av ordførerne i Roan og Åfjord. I så måte er det naturlig at de driver prosessen videre i forhold til innhenting av forslag hos innbyggerne, bruk av faglig kompetanse og legger frem navneforslag for Fellesnemnda og kommunestyrene.

3b) Antall medlemmer i det nye kommunestyret

De lovmessige kravene til antall medlemmer i kommunestyret fremgår av kommuneloven § 7, og heter at

«Kommunestyrets medlemstall skal være et ulike tall, som fastsettes slik for kommuner med:

- a. Ikke over 5.000 innbyggere, minst 11.»

Sammenlåingen av Roan og Åfjord vil ha virkning fra 01.01.2020, og kommunevalget 2019 vil dermed bli valg til kommunestyret i den nye kommunen. I veilederen fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet understrekes betydningen av at partiene samordner seg tidlig for å forberede og gjennomføre nominasjonsprosessene frem mot neste valg, «slik at uenigheter går langs politiske skillelinjer i stedet for langs kommunegrensene», (s. 9). Det er også viktig å tenke på representasjon fra hele kommunen når man utarbeider valglistene.

Det er flere hensyn å ta når man skal beslutte antall medlemmer i det nye kommunestyret. På den ene siden er det viktig å sikre god representativitet i et lokaldemokratiperspektiv, på den andre siden er det viktig å skape beslutningssystem som engasjerer den enkelte lokalpolitiker og som skaper meningsfulle verv. Mange kommuner har i de siste årene omorganisert de politiske beslutningsorganene og redusert antall representanter, da mangel på saker og engasjement har gjort at det ikke har vært attraktivt å sitte i kommunestyrene. Slike situasjoner er også problematisk i forhold til lokaldemokratiet, da mange folkevalgte opplever kun å være et «sandpåstrøingsorgan». Dette er også noe av bakgrunnen for at kommuneloven etter hvert har redusert minimumskravene til antall kommunestyremedlemmer.

Dersom man ser på sammenlignbare kommuner på om lag 4.000 innbyggere, ligger antallet kommunestyremedlemmer på vel 20:

Kommune	Innbyggere 01.01.2017	Repr. i kommunestyret
Meldal	3 900	19
Hemne	4 247	23
Ørland	5 091	25
Hitra	4 028	23
Frøya	4 052	23
Bjugn	4 561	21

Roan og Åfjord vil til sammen ha et innbyggertall på vel 4.200 innbyggere, og i så måte kan det være naturlig å definere antallet representanter i det nye kommunestyret i henhold til hva som er vanlig i sammenlignbare kommuner på samme størrelse. I intensjonsavtalen mellom Roan og Åfjord kommuner er det foreslått at det nye kommunestyret skal ha 27 representanter. Sett i lys av ovenstående og sammenlignbare kommuner kan det synes noe høyt.

3c) Kriterier for sammensetning av, og funksjoner til Fellesnemnda

Inndelingsloven § 26, 1. ledd beskriver opprettelse av, og funksjoner til Fellesnemnda:

Ved samanslåing av kommunar eller fylkeskommunar og ved deling som nemnt i § 3 andre ledd bokstav b skal det opprettast ei fellesnemnd til å samordne og ta seg av førebuinga av samanslåinga eller delinga. Nemnda bør spegle av innbyggjartalet i dei enkelte kommunane eller fylkeskommunane. Det skal likevel vere minimum tre medlemmer i nemnda frå kvar kommune eller fylkeskommune. Fellesnemnda blir valt av og blant medlemmene i kommunestyret eller fylkestinget. Også medlemmer av kommunerådet eller fylkesrådet kan veljast. Nemnda vel sjølv leiar og nestleiar. Reglane i kommunelova om val og saksbehandling i folkevalde organ gjeld elles tilsvarande.

Fellesnemnda skal i perioden frem mot sammenslåing uttale seg til budsjettene i de respektive kommunene, og skal i tillegg forberede budsjett og økonomiplanen i det første driftsåret for den nye kommunen, altså budsjettet for 2020.

Fellesnemndas oppgaver og fullmakter defineres gjennom et særskilt reglement som blir vedtatt i det enkelte kommunestyre. Vanligvis har nemnda nokså vide fullmakter, blant annet knyttet til tilsetning av personale i den nye kommunen, herunder administrasjonssjef og revisor. I prinsipielle spørsmål som gjelder den nye kommunen lager Fellesnemnda forslag til vedtak og saken oversendes til de respektive kommunestyrene.

Sammensetning og fullmakter

Det er ikke uvanlig at Fellesnemnda utgår av formannskapene i kommunene som skal slå seg sammen. Andre løsninger har også vært benyttet, blant annet har Fellesnemnda i sammenslåingen av Trøndelagsfylkene vært begge fylkestingene i plenum.

I departementets veileder anbefales det å oppnevne et arbeidsutvalg for å forberede saker eller ivareta saker som haster. Videre anbefales det å gi Fellesnemnda klare og vide fullmakter fra kommunestyrene for å sikre god politisk styring og en mest mulig effektiv sammenslåingsprosess. Dersom fullmaktene er begrenset og mange saker må til kommunestyrene, krever dette likelydende vedtak.

I tråd med organiseringen av arbeidet med sammenslåingen av Roan og Åfjord så langt, jf sak KST-24/2016, har det vært definert en styringsgruppe bestående av administrasjonsutvalgene i kommunene, og prosjektgruppe bestående av ordførerne, varaordførerne og to tillitsvalgte. Siden tillitsmannsapparatet ikke kan være med i Fellesnemnda, er det naturlig å bringe tillitsmannsapparatet inn i de formelle beslutningsprosessene ved å opprette et partssammensatt utvalg.

Dersom man følger malen fra departementet (veilederen s. 12), opprettes fellesnemnd bestående av formannskapene i Roan (5 representanter) og Åfjord (7 representanter). Dette gir et beslutningsdyktig forum med god forankring i de respektive kommunestyrene, samtidig som man balanserer ut forskjellene i innbyggertall mellom Roan og Åfjord noe. Nemda konstituerer seg selv, med valg av leder og nestleder.

I tillegg forslår rådmannen at det opprettes et arbeidsutvalg bestående av ordførerne og varaordførerne i Roan og Åfjord, jf departementets veileder. Likeledes at det oppnevnes et partssammensatt utvalg bestående av ordførerne, varaordførerne og en tillitsvalgt fra hver av kommunene, til sammen 6 personer, også dette i henhold til veilederen (s. 12).

Når det gjelder Fellesnemndas fullmakter og mandat har rådmannen basert seg på anbefalingene i departementets veileder, samt sett til hva som har vært vanlig i andre kommunesammenslåinger. Rådmannen har særlig sett til mandatene i Indre Fosen kommune, Orkland kommune og Nye Asker kommune. Ut fra de eksemplene som foreligger, synes mandatet som er gitt til Fellesnemnda i Orkland kommune som grundig og gjennomtenkt, og rådmannen har i stor grad basert sitt forslag på denne.

3d) Valg av revisor for fellesnemnda

Det er i henhold til inndelingsloven § 26, 5. ledd også naturlig å gi Fellesnemnda fullmakt til å velge revisor for den nye kommunen, men dette skal skje etter innstilling fra kontrollutvalgene. På samme måte skal det velges revisor for Fellesnemnda. Dette er en sak som saksbehandles i kontrollutvalgene i de to kommunene.

3e) Opprettelse av partssammensatt utvalg

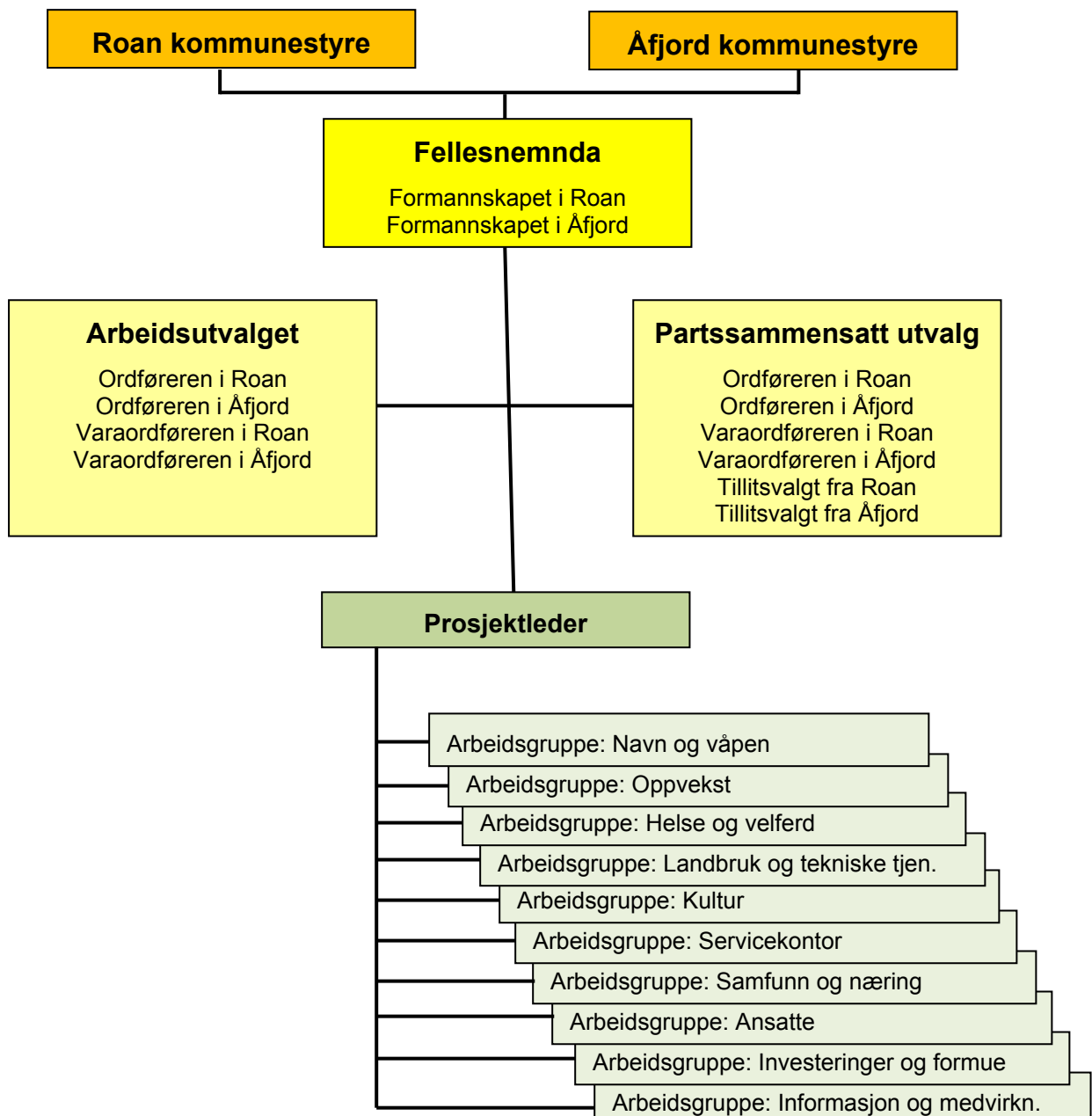
Inndelingslova § 26, 2. ledd sier følgende om partssammensatte utvalg:

Kommunane eller fylkeskommunane kan også opprette eit felles partssamansett utval etter kommunelova § 25 for behandling av saker som gjeld forholdet mellom den nye eininga som arbeidsgivar og dei tilsette.

Rådmannen viser ellers til omtale ovenfor. I tråd med veilederen fra Kommunal- og regionaldepartementet, foreslås det partssammensatte utvalget sammensatt av ordførerne, varaordførerne og en tillitsvalgt fra hver av kommunene, det vil si til sammen 6 personer.

Organisering - Oppsummering

Dersom man følger malen fra Kommunal- og regionaldepartementet, samt følger opp premissene i sak KST-24/2016 om organisering av sammenslåingsprosessen mellom Roan og Åfjord, vil man få følgende organisering av prosjektet:

Forslag til mandat og fullmakter til Fellesnemnda

1. Formål

Fellesnemnda får som mandat å forberede kommunesammenslåingen, og sikre nødvendig samordning mellom Roan og Åfjord kommuner frem til konstituerende møte er holdt av nyvalgt kommunestyre.

2. Fellesnemndas sammensetning

Fellesnemnda består av formannskapene i Roan og Åfjord kommuner. Det gir ei fellesnemnd på 12 representanter. Nemnda velger selv leder og nestleder, (jf inndelingslova § 26).

3. Fellesnemndas fullmakter

Fellesnemnda skal søke å oppnå konsensus i alle avgjørelser. Ved uenighet skal Fellesnemnda vurdere om spørsmålet kan utsettes til etter at nytt kommunestyre er konstituert. Forhold som likevel vurderes som nødvendig å ta stilling til avgjøres med alminnelig flertall. Nemndas leder (møteleder) har dobbeltstemme ved stemmelikhet.

Fellesnemnda skal i åpne møter planlegge og forberede iverksettingen av sammenslåingen fram til konstituering av nytt kommunestyre i nye Roan og Åfjord kommune. Herunder ligger ikke styringen av den daglige driften i de to kommunene fram til sammenslåingstidspunktet.

Dette innebærer at Fellesnemnda;

- a. Gjennomgår og vurderer alle prinsipielle forhold ved sammenslåingsprosessen. Videre kan Fellesnemnda fatte vedtak i alle saker som er nødvendig for å etablere den nye kommunen med mindre dette påvirker dagens Roan og Åfjord kommuner. Nemnda disponerer engangstilskudd og reformstøtte fra staten i forbindelse med kommunesammenslåingen.
- b. Kan inngå avtaler på vegne av den nye kommunen.
- c. Godkjenner sentrale styringsdokumenter i prosessen som:
 - i. Framdriftsplan / prosjektplan.
 - ii. Økonomiplan for selve sammenslåingsprosessen.
 - iii. Omstillingsplaner / planer for overføring av personell.
 - iv. Kommunikasjonsplaner (internt og eksternt).
 - v. Planer for kulturbygging og sosiale aktiviteter.
 - vi. Eventuelt andre dokument som anses nødvendig for ansvarlig styring av prosessen.
- d. Tar avgjørelse i valg av modell for den politiske organiseringen av den nye kommunen. Herunder reglement for de nye politiske organene og reglement for arbeidsvilkårene for kommunens politikere.
- e. Drøfter valg av modell for administrativ organisering av den nye kommunen sammen med prosjektleder / ny rådmann.
- f. Har ansvaret for det forberedende arbeidet med budsjettet for det første driftsåret etter at sammenslåingen er satt i verk (2020).
- g. Kan gi uttalelser om årsbudsjett og økonomi- og handlingsplan i dagens Roan og Åfjord kommuner.
- h. Ansetter rådmann og revisor i den nye kommunen. Fellesnemnda tar stilling til revisjonsordning for den nye kommunen etter innstilling fra kontrollutvalgene i Roan og Åfjord kommuner.

4. Forholdet til kommunestyrene

Kommunene har i perioden frem til 1. januar 2020 ansvar for sin ordinære drift, men spørsmål som kan ha betydning for den nye kommunen bør først drøftes i Fellesnemnda. Dersom enkelte saker som vedkommer sammenslåingsprosessen er av en slik art at dem må behandles i kommunestyret i Roan og / eller Åfjord, har Fellesnemnda innstillingsrett overfor kommunestyrene. Dette gjelder spesielt tiltak knyttet til handlingsprogram / økonomiplan, der investeringer må vurderes spesielt.

5. Arbeidsutvalg

Arbeidsutvalget er satt ned av Fellesnemnda og består av ordførerne og varaordførerne i Roan og Åfjord kommuner. Utvalgets hovedoppgave er å fastsette agenda for Fellesnemndas møter. Arbeidsutvalget har innstillingsrett overfor Fellesnemnda. Det skal også fremme forslag om sammensetning og mandat for eventuelle folkevalgte temakomiteer som nedsettes av Fellesnemnda.

6. Partssammensatt utvalg

Partssammensatt utvalg er underlagt Fellesnemnda som består av arbeidsutvalget, samt en tillitsvalgt fra hver av kommunene. Utvalget skal behandle saker som gjelder forholdet mellom den nye kommunen som arbeidsgiver og de ansatte. Utvalget skal behandle saker som vedrører overordnede personalpolitiske spørsmål, retningslinjer og planer i forbindelse med kommunesammenslåingen.

7. Delegering

Fellesnemnda kan gi arbeidsutvalget og / eller administrasjonen fullmakt til å gjøre vedtak i enkeltsaker eller i saker som ikke er av prinsipiell karakter.

8. Saksforberedelse

- a. Prosjektleder / ny rådmann forbereder saker til Fellesnemndas arbeidsutvalg.
- b. Arbeidsutvalget innstiller i saker til fellesnemnda.
- c. Rådmennene og prosjektleder har møte- og talerett i Fellesnemnda.

9. Funksjonsperiode

Fellesnemnda konstituerer seg selv og velger selv leder og nestleder.

- a. Fellesnemndas funksjonsperiode varer fram til konstituering av kommunestyret i den nye kommunen som utgår fra dagens Roan og Åfjord kommuner.
- b. Lederen i Fellesnemnda kaller sammen det nyvalgte kommunestyret til konstituerende møte.
- c. Leder av Fellesnemnda leder møtet fram til ny ordfører er valgt.

10. Interkommunalt samarbeid

Fellesnemnda kan fremme innstilling overfor kommunestyrene dersom det blir behov for å gjøre endringer i interkommunale samarbeid fram mot sammenslåingstidspunktet.

Rådmannens vurderinger

Roan og Åfjord står overfor historiske muligheter for utvikling og vekst i de kommende årene, så fremt kommunene har kraft og evne til å utnytte disse mulighetene.

Med

- utsikter til investeringer i fornybar energi for om lag 15 milliarder i de nærmeste 5 årene,
- en relativt lang kystlinje med et stort potensiale innenfor fremtidig matproduksjon,
- et aktivt næringsliv innenfor bl.a. jordbruk, entreprenørvirksomhet, handel og reiseliv,
- utsikter til bedre kommunikasjoner internt i kommunen og til storbyen Trondheim,

står Roan og Åfjord overfor et stort mulighetsrom i årene som kommer. Det er muligheter som må ivaretas og forvaltes på en god måte dersom man skal kunne omsette dette i arbeidsplassvekst og bosetting i lokalsamfunnene.

Videre kreves det arbeid og vilje for å få Roan og Åfjord til å fremstå som en enhetlig region med vekstkraft. Området er spredt befolket, standarden på infrastruktur som vei og bredbånd er lav, og det mangler kraft til målrettet næringslivssatsing og utbygging av attraktive bo- og arbeidsmarkeder. En sammenslåing av kommunene kan også frigi utviklingsmidler siden rammeoverføringene fryses i en 15-årsperiode. Forutsetningen er at man klarer å strukturere den fremtidige kommunen på en hensiktsmessig måte.

Rådmannen anbefaler kommunestyret å organisere videre arbeid med sammenslåing av Roan og Åfjord kommuner slik den fremgår av saken.

Saken vurdert i et folkehelseperspektiv

I et folkehelseperspektiv har kommunereformen flere aspekter. På kort sikt er det viktig å legge opp til arbeidsprosesser og utredning av spørsmål knyttet til sammenslåing av kommunene som sikrer kunnskapsdeling og nødvendig involvering, slik at ansatte og innbyggere har trygghet for at viktige hensyn blir ivarettatt og man unngår følelsen av utrygghet underveis i en så vidt omfattende prosess.

På lengre sikt er det viktig å sikre en organisering av kommunale tjenester som sikrer befolkningen oppfølging og tilrettelegging for å kunne leve et godt liv i lokalsamfunnet.

Rådmannens konklusjon

Rådmannen anbefaler kommunestyret å organisere videre arbeid med sammenslåing av Roan og Åfjord kommuner slik den fremgår av saken og innstillingen til vedtak.

Rådmannens innstilling:

Åfjord kommunestyre viser til Stortingets vedtak av 8. juni 2017 om sammenslåing av Roan og Åfjord kommuner, og legger følgende til grunn i drøftingene med kommunestyret i Roan for videre arbeid med sammenslåing av de to kommunene:

1. Den nye kommunens navn og våpen:

Kommunestyret gir i medhold av tidligere vedtak om organisering av arbeidet med sammenslåingen av Roan og Åfjord kommune, en arbeidsgruppe bestående av ordførerne i Roan og Åfjord, fullmakt til å drive prosessen videre i forhold til innhenting av forslag til navn og våpen hos innbyggerne, herunder å hente inn eventuell faglig kompetanse i prosessen. Forslagene til kommunenavn og kommunevåpen for den nye kommunen legges frem for Fellesnemnda, som igjen legger frem forslag til vedtak overfor de respektive kommunestyrene i Roan og Åfjord.

2. Antall medlemmer i det nye kommunestyret:

Kommunestyret i Åfjord er opptatt av at det nye kommunestyret skal ha tilstrekkelig antall medlemmer til å sikre god representativitet i et lokaldemokratiperspektiv, samtidig som det nye kommunestyret ikke har flere representanter enn at man sikrer effektive og oversiktlige beslutningsprosesser som engasjerer den enkelte lokalpolitiker, og som skaper meningsfulle verv.

Med dette som utgangspunkt vedtar kommunestyret at kommunestyret i den nye kommunen, som utgår fra dagens Roan og Åfjord kommuner, skal ha ____ representanter.

3. Kriterier for sammensetning, mandat og fullmakter til Fellesnemnda:

Fellesnemnda utgår fra formannskapene i Roan og Åfjord og består av til sammen 12 representanter. Fellesnemnda velger selv leder og nestleder.

Fellesnemnda opprettes med følgende mandat og fullmakter:

Mandat og fullmakter til Fellesnemnda for sammenslåing av Roan og Åfjord kommuner:

1. Formål

Fellesnemnda får som mandat å forberede kommunesammenslåingen, og sikre nødvendig samordning mellom Roan og Åfjord kommuner frem til konstituerende møte er holdt av nyvalgt kommunestyre.

2. Fellesnemndas sammensetning

Fellesnemnda består av formannskapene i Roan og Åfjord kommuner. Det gir ei fellesnemnd på 12 representanter. Nemnda velger selv leder og nestleder, (jf inndelingslova § 26).

3. Fellesnemndas fullmakter

Fellesnemnda skal søke å oppnå konsensus i alle avgjørelser. Ved uenighet skal Fellesnemnda vurdere om spørsmålet kan utsettes til etter at nytt kommunestyre er konstituert. Forhold som likevel vurderes som nødvendig å ta stilling til avgjøres med alminnelig flertall. Nemndas leder (møteleder) har dobbeltstemme ved stemmelikhet.

Fellesnemnda skal i åpne møter planlegge og forberede iverksettingen av sammenslåingen fram til konstituering av nytt kommunestyre i nye Roan og Åfjord kommune. Herunder ligger ikke styringen av den daglige driften i de to kommunene fram til sammenslåingstidspunktet.

Dette innebærer at Fellesnemnda;

- a. Gjennomgår og vurderer alle prinsipielle forhold ved sammenslåingsprosessen. Videre kan Fellesnemnda fatte vedtak i alle saker som er nødvendig for å etablere den nye kommunen med mindre dette påvirker dagens Roan og Åfjord kommuner. Nemnda disponerer engangstilskudd og reformstøtte fra staten i forbindelse med kommunesammenslåingen.
- b. Kan inngå avtaler på vegne av den nye kommunen.
- c. Godkjenner sentrale styringsdokumenter i prosessen som:
 - i. Framdriftsplan / prosjektplan.
 - ii. Økonomiplan for selve sammenslåingsprosessen.
 - iii. Omstillingsplaner / planer for overføring av personell.
 - iv. Kommunikasjonsplaner (internt og eksternt).
 - v. Planer for kulturbygging og sosiale aktiviteter.
 - vi. Eventuelt andre dokument som anses nødvendig for ansvarlig styring av prosessen.
- d. Tar avgjørelse i valg av modell for den politiske organiseringen av den nye kommunen. Herunder reglement for de nye politiske organene og reglement for arbeidsvilkårene for kommunens politikere.
- e. Drøfter valg av modell for administrativ organisering av den nye kommunen sammen med prosjektleder / ny rådmann.
- f. Har ansvaret for det forberedende arbeidet med budsjettet for det første driftsåret etter at sammenslåingen er satt i verk (2020).
- g. Kan gi uttalelser om årsbudsjett og økonomi- og handlingsplan i dagens Roan og Åfjord kommuner.
- h. Ansetter rådmann og revisor i den nye kommunen. Fellesnemnda tar stilling til revisjonsordning for den nye kommunen etter innstilling fra kontrollutvalgene i Roan og Åfjord kommuner.

4. Forholdet til kommunestyrene

Kommunene har i perioden frem til 1. januar 2020 ansvar for sin ordinære drift, men spørsmål som kan ha betydning for den nye kommunen bør først drøftes i Fellesnemnda. Dersom enkelte saker som vedkommer sammenslåingsprosessen er av en slik art at dem må behandles i kommunestyret i Roan og / eller Åfjord, har Fellesnemnda innstillingsrett overfor kommunestyrene. Dette gjelder spesielt tiltak knyttet til handlingsprogram / økonomiplan, der investeringer må vurderes spesielt.

5. Arbeidsutvalg

Arbeidsutvalget er satt ned av Fellesnemnda og består av ordførerne og varaordførerne i Roan og Åfjord kommuner. Utvalgets hovedoppgave er å fastsette agenda for Fellesnemndas møter. Arbeidsutvalget har innstillingsrett overfor Fellesnemnda. Det skal også fremme forslag om sammensetning og mandat for eventuelle folkevalgte temakomiteer som nedsettes av Fellesnemnda.

6. Partssammensatt utvalg

Partssammensatt utvalg er underlagt Fellesnemnda som består av arbeidsutvalget, samt en tillitsvalgt fra hver av kommunene. Utvalget skal behandle saker som gjelder forholdet mellom den nye kommunen som arbeidsgiver og de ansatte. Utvalget skal behandle saker som vedrører overordnede personalpolitiske spørsmål, retningslinjer og planer i forbindelse med kommunesammenslåingen.

7. Delegering

Fellesnemnda kan gi arbeidsutvalget og / eller administrasjonen fullmakt til å gjøre vedtak i enkeltsaker eller i saker som ikke er av prinsipiell karakter.

8. Saksforberedelse

- a. Prosjektleder / ny rådmann forbereder saker til Fellesnemndas arbeidsutvalg.
- b. Arbeidsutvalget innstiller i saker til Fellesnemnda.
- c. Rådmennene og prosjektleder har møte- og talerett i Fellesnemnda.

9. Funksjonsperiode

Fellesnemnda konstituerer seg selv og velger selv leder og nestleder.

- a. Fellesnemndas funksjonsperiode varer fram til konstituering av kommunestyret i den nye kommunen som utgår fra dagens Roan og Åfjord kommuner.
- b. Lederen i Fellesnemnda kaller sammen det nyvalgte kommunestyret til konstituerende møte.
- c. Leder av Fellesnemnda leder møtet fram til ny ordfører er valgt.

10. Interkommunalt samarbeid

Fellesnemnda kan fremme innstilling overfor kommunestyrene dersom det blir behov for å gjøre endringer i interkommunale samarbeid fram mot sammenslåingstidspunktet.

4. Valg av revisor for den nye kommunen:

Kommunestyret viser til innstilling fra kontrollutvalgene i Roan og Åfjord og velger _____ som revisor for Fellesnemnda for sammenslåing av Roan og Åfjord kommuner.

Fellesnemnda gis fullmakt til valg av revisor for den nye kommunen etter innstilling fra kontrollutvalgene i Roan og Åfjord kommuner.

5. Opprettelse av partssammensatt utvalg:

Partssammensatt utvalg er underlagt Fellesnemnda, og består av ordførerne og varaordførerne i Roan og Åfjord (arbeidsutvalget), samt en tillitsvalgt fra hver av kommunene. Tillitsmannsapparatet i hver av kommunene utpeker sin representant til partssammensatt utvalg.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim

Sentralbord: 73 19 90 00, Telefaks 73 19 91 01

Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

Saksbehandler
Alf-Petter Tenfjord
Kommunal- og samordningsstaben

Innvalgstelefon
73199109

Vår dato
28.06.2017
Deres dato

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2017/4004-320
Deres ref.

Åfjord kommune
Roan kommune

Kommunesammenslåing Åfjord og Roan - innkalling til felles kommunestyremøte

Med bakgrunn i inndelingslovens § 25, innkaller Fylkesmannen i Sør-Trøndelag med dette til felles kommunestyremøte for Åfjord og Roan, onsdag 23. august kl. 14.00. Møtet holdes på Fosen Fjordhotell på Årnes, i det som blir kommunesenteret i den nye kommunen.

Dagsorden:

- 1) Konstituering/valg av møteleder
- 2) Orientering om Stortingets vedtak
- 3) Drøftinger ihht inndelingsloven § 25-26
 - a) Den nye kommunens navn
 - b) Antall medlemmer i det nye kommunestyret
 - c) Kriterier for sammensetning og funksjoner til fellesnemnda
 - d) Valg av revisor for fellesnemnda
 - e) Opprettelse av partssammensatt utvalg
 - f) Eventuelt

Vi ber om at hver enkelt kommune er behjelpelig med å distribuere innkallingen til sine kommunestyrerepresentanter. Det vises for øvrig til at det vil bli utsendt sakspapirer til kommunestyrene for punkt 1-3.

Med hilsen

Brit Skjelbred
fylkesmann

Alf-Petter Tenfjord
direktør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

17/3096-39

30. juni 2017

Videre prosess i kommunereformen - informasjon til Roan og Åfjord

Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser til Stortingets behandling av kommunereformen 8. juni, jf. Prop. 96 S (2016–2017) og Innst. 386 S (2016–2017), hvor 111 kommuner ble vedtatt slått sammen til 43 nye kommuner. Totalt i kommunereformen er 121 kommuner vedtatt slått sammen til 47 nye kommuner. Dette vil gi 354 kommuner 1. januar 2020.

Roan og Åfjord kommuner er vedtatt slått sammen av Stortinget og ny kommune trer i kraft senest fra 1. januar 2020.

Felles kommunestyremøte

Når kommunene er vedtatt slått sammen, skal fylkesmannen snarest mulig kalle sammen til et felles kommunestyremøte (§ 25 i inndelingsloven).

På dette fellesmøtet skal følgende saker drøftes:

- a) forslag til navn på den nye kommunen
- b) tallet på medlemmer i det nye kommunestyret
- c) kriterium for sammensetning av og funksjoner til fellesnemnd etter § 26 i denne loven
- d) valg av revisor for virksomheten i fellesnemnda
- e) oppretting av eventuelle andre fellesorgan for å sikre gjennomføringen av sammenslåingen

Disse punktene angir et minimum av hva som må drøftes. Det kan også være andre saker som er viktige å avklare for de involverte kommunene. De enkelte kommunestyrer må i etterkant gjøre vedtak om sakene etter bokstavene a) til e) og eventuelt andre saker.

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 858

Avdeling

Saksbehandler
Stein Ove
Pettersen
22 24 60 26

Etter en endring i inndelingsloven i 2016 har kommunene anledning til å søke om unntak fra felles kommunestyremøte, dersom det er truffet likelydende vedtak i alle kommunestyrene om sakene som skal drøftes på møtet. Slik søknad rettes til fylkesmannen.

Stortinget har i Innst. 386 S (2016–2017) gjennom en flertallsmerknad kommet med føringer for den videre prosessen:

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig folkeparti og Venstre, forutsetter at regjeringen skal legge til rette for møte i fellesnemda så snart som mulig og senest 1. juli. Enighet om funksjonsfordeling og andre ting som skal være avklart mellom kommunene bør være endelig besluttet og avklart før 25. august. Stortinget ber regjeringen sørge for at det tilrettelegges for rask prosess.

Departementet har i brev 9. juni bedt fylkesmannen om å følge opp merknaden på følgende måte:

- Der bør så langt som mulig legges til rette for felles kommunestyremøte innen 1. juli. Dersom det av praktiske årsaker ikke lar seg gjennomføre, ber departementet om at det foreligger en plan for gjennomføring av møtet før 1. juli, og at møtet gjennomføres innen 25. august.
- Departementet ber fylkesmannen bidra til å legge til rette for prosesser i kommunene med sikte på enighet i sakene som skal diskuteres.

Det er også en rekke andre saker som i noen tilfeller vil kunne være krevende for kommunene å bli enige om, blant annet funksjonsfordeling i den nye kommunen. Dette er spørsmål kommunene bør forsøke å bli enige om tidlig i sammenslåingsprosessen, og felles kommunestyremøte vil være en god arena for å diskutere også disse sakene.

Forskrift om nærmere regler om sammenslåingen

Etter at det er fattet vedtak i kommunene om sakene nevnt i inndelingsloven § 25, vil departementet fastsette nærmere regler om hver sammenslåing i forskrift. I den enkelte forskriften vil blant annet navn på den nye kommunen fastsettes. Departementet tar sikte på å vedta disse nærmere reglene for alle sammenslåingene i løpet av høsten 2017.

I brevet av 9. juni til fylkesmennene skrev departementet også at "*det kan legges til rette for noe lengre tid til prosess knyttet til navn dersom kommunene selv ønsker dette*". Flere kommuner har spurt om hvilken frist de har for å komme med forslag til navn. Navneforslag, sammen med vedtaket om forslag til antall medlemmer i det nye kommunestyret, bør departementet ha så raskt som mulig og senest innen 1. november slik at forskriften om sammenslåingen kan være på plass i løpet av høsten 2017.

I tillegg bør kommunene vurdere om det er nødvendig å ha unntak fra lover og regler for å kunne gjennomføre sammenslåingen (§ 17 i inndelingsloven). Eksempel på slikt unntak kan være unntak fra fristene for å kreve inn eiendomsskatt.

Kommunene sender vedtak til fylkesmannen, som samlet oversender disse til departementet.

Nærmere om navn

Departementet ønsker at kommunene skal bli enige lokalt om navnevalg, og i fastsettelsen av navn vil det legges stor vekt på kommunenes egne ønsker, jf. kommuneloven § 3 nr. 3.

Departementet legger til grunn at kommunene velger unike navn, det vil si navn som ikke er i bruk av andre kommuner, se [rundskriv til inndelingsloven H – 10/15, oppdatert mars 2017](#).

Noen av de gamle kommunenes navn kan være historisk viktige. Kommunenavn går ikke nødvendigvis tapt som stedsnavn, selv om de ikke lever videre som navn på en kommune. Det er godt mulig at navnet, før det ble kommunenavn, var navn på et bygdelag, og at det er i bruk som det i dag også. Dette er noe kommunene kan ta i betraktning ved valg av kommunenavn.

I de tilfellene hvor en eller flere kommuner ikke ønsker å foreslå et eksisterende kommunenavn på den nye sammenslåtte kommunen, skal kommunene forelegge navnespørsmålet for Språkrådet for uttalelse om mulige navnevalg og skrivemåte. Det kan være fornuftig å rådføre seg med Språkrådet tidlig i prosessen. Språkrådet vil eventuelt selv kontakte den lokale stedsnavntjenesten. Språkrådet kan kontaktes på e-post: post@sprakradet.no. Når departementet får oversendt vedtak med ønske om et nytt kommunenavn fra kommunene, bør uttalelse fra Språkrådet ligge ved.

Kommunene bør også vurdere om det er ønskelig å ha et offisielt samisk eller et kvensk parallellnavn på den nye kommunen. Hvis en kommune vil ha et samisk navn eller et kvensk navn, skal hhv. den samiske og den kvenske stedsnavntjenesten uttale seg om navneforslaget. Også her er det Språkrådet som sørger for å bringe inn stedsnavntjenesten, etter at kommunene har kontaktet Språkrådet. Det er en fordel om et eventuelt samisk eller kvensk navn på den nye kommunen er avklart innen departementet utarbeider forskriften for sammenslåingen.

På Kartverkets og Språkrådets nettsider kan man lese mer om bruk og valg av navn.

<http://kartverket.no/stedsnavn>
www.sprakradet.no/Sprakarbeid/Stedsnavn/
<http://www.sprakradet.no/Sprakarbeid/Stedsnavn/Stedsnavntjenesten/>

Kommunevåpen

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har nylig lagt fram et lovforslag om oppheving av den statlige godkjenningsordningen for kommunale og fylkeskommunale flagg og våpen, jf. Prop. 157 L (2016–2017). Forslaget innebærer at kommunestyret og fylkestinget får eksklusiv kompetanse til å vedta flagg og våpen. Våpen og flagg skal derfor ikke lenger godkjennes av Kongen i statsråd. Nærmere informasjon om lovforslaget og forskjellige fremgangsmåter for kommuner som skal slå seg sammen, er tilgjengelig på www.kommunereform.no

Økonomiske virkemidler

Alle kommuner som ved nasjonale vedtak blir slått sammen i kommunereformperioden, vil omfattes av de samme økonomiske virkemidlene, uavhengig av lokale vedtak.

Engangskostnader

Staten gir delvis kompensasjon for engangskostnader som er knyttet til en sammenslåing, jf. inndelingsloven § 15. Kommuner som slås sammen i kommunereformen får støtte etter en standardisert modell.

Roan og Åfjord kommuner vil få 20,5 mill. kroner i støtte til å dekke nødvendige engangskostnader til sammenslåingen.

Reformstøtte

Alle kommuner som slås sammen i kommunereformen vil få reformstøtte, også dette etter en standardisert modell som differensierer etter innbyggertall. Reformstøtten vil bli utbetalt til den nye kommunen etter at sammenslåingen har trådt i kraft.

Roan og Åfjord kommuner vil få 5,1 mill. kroner i reformstøtte.

Inndelingstilskudd

I en overgangsperiode gir staten kompensasjon for bortfall av rammetilskudd, jf. Inndelingsloven § 15, ved at kommuner som slås sammen får inndelingstilskudd i inntektssystemet. Inndelingstilskuddet i inntektssystemet kompenserer sammenslåtte kommuner for en reduksjon i rammetilskuddet som følge av sammenslåingen. Kommunene får full kompensasjon for tap av basistilskuddet, som er et fast beløp per kommune, og netto nedgang i regionalpolitiske tilskudd. Den nye kommunen mottar fullt inndelingstilskudd i femten år, før tilskuddet deretter trappes ned over fem år. Inndelingstilskuddet til kommuner som slår seg sammen i kommunereformen, beregnes ut fra inntektssystemet slik det var i 2016.

Overgangsordning

Kommuner som slår seg sammen i kommunereformen, men som får redusert basistilskudd og småkommunetillegg i inntektssystemet i perioden fram til sammenslåingen trår i kraft, blir kompensert for dette gjennom en egen overgangsordning i 2017. Gjennom denne overgangsordningen får kommunene full kompensasjon for en eventuell reduksjon i basistilskudd og småkommunetillegg fra 2016 til 2017 som følge av innføringen av nytt inntektssystem i 2017. I beregningene tas det hensyn til at deler av denne reduksjonen kompenseres gjennom inntektsgarantiordningen i inntektssystemet.

På [departementets nettsider](#) er det publisert en oversikt over hvor mye de ulike sammenslåingene får i tilskudd.

Departementet vil sende et eget brev til kommuner som får støtte til infrastruktur.

Støtte, råd og informasjon om sammenslåingsprosessen

Departementet har utarbeidet flere veiledere, blant annet om råd og tips til sammenslåingsprosessen og om hvordan lokaldemokratiet kan videreutvikle. Veiledere og annen nyttig informasjon, også fra andre statlige etater, finnes på www.kommunereform.no

Det er også etablert [oppfølgingstilbud](#) til kommuner som skal slå seg sammen gjennom et partssamarbeid mellom KMD, KS og forhandlingssammenslutningene i kommunesektoren. Det er gjennomført samlinger i 2016/2017. Tilbudet vil videreføres ut 2019, og alle kommuner som skal slå seg sammen vil få mer informasjon om dette.

Departementet har i tillegg invitert sammenslåingskommunene til å delta i prosjektet *Fornyelse og utvikling av lokaldemokratiet*. Se mer informasjon på www.regjeringen.no/lokaldemokrati. Departementet tilbyr samlinger, tilskudd til lokalt arbeid med å utvikle lokaldemokratiet, felles underveisevaluering som hjelp til å vurdere planlagte løsninger for lokaldemokratiet i egen kommune og, i samarbeid med KS, et verktøy for å vurdere tilstanden til lokaldemokratiet i egen kommunene. Det er gjennomført en konferanse i 2017 og planlagt en prosjektledersamling høsten 2017, i tillegg til en konferanse i 2018. Det er fortsatt mulig å melde seg på prosjektet, og departementet vil også sende ut ny invitasjon om dette.

Spørsmål om sammenslåingsarbeidet skal også i det videre rettes til fylkesmannen.

Lykke til i arbeidet med å etablere en ny kommune til beste for innbyggerne.

Med hilsen

Hans Petter Friestad Gravdahl (e.f.)
avdelingsdirektør

Stein Ove Pettersen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Adresseliste

Roan kommune		7180	ROAN
Åfjord kommune	Øvre Årnes 7	7170	ÅFJORD

INTENSJONSAVTALE

**FELLES POLITISK PLATTFORM FOR ETABLERING
AV ÉN NY KOMMUNE MED UTGANGSPUNKT**

I

**ROAN og ÅFJORD
KOMMUNER**

**STYRINGSGRUPPAS FORSLAG TIL INTENSJONSAVTALE FOR
ETABLERINGEN AV EN NY KOMMUNE**

1. Innledning

Den 19. november 2015 møttes formannskapene i Roan og Åfjord kommuner der det ble enighet om å se på hvordan Roan og Åfjord **sammen**, kan utvikle det kommunale tjenestetilbudet, bygge ut viktig infrastruktur, sikre bedre resultater i arbeidet med næringsutvikling og bli mer attraktiv for bosetting. Med dette som utgangspunkt fikk rådmennene i de respektive kommunene i oppgave å utarbeide utkast til intensjonsavtale for sammenslåing av kommunene.

2. Mål for sammenslåing av Roan og Åfjord kommuner

Den nye kommunen skal utvikles i samarbeid mellom politikere, administrasjon, tillitsvalgte og innbyggere.

Hovedmål:

- Etablere en livskraftig og attraktiv bo- og næringskommune på Nord-Fosen.
- Arbeide for utbygging av infrastruktur som vei, bredbånd og mobildekning i hele den nye kommunen.
- Sikre og videreutvikle kvaliteten på tjenestene til innbyggerne.
- Sikre politisk deltakelse i et aktivt lokaldemokrati.

Den nye kommunen:

- Er god å leve i, i alle livets faser.
- Ivaretar en balansert utvikling i alle deler av kommunen.
- Viderefører det beste i begge kommuner inn i den nye kommunen.
- Fyller rollen som samfunnsutvikler og sørger for verdiskaping og vekst.
- Utvikler attraktive nærmiljø, trygge oppvekstvilkår og gode omsorgstjenester.
- Sikre et omforent skatte- og avgiftsnivå i den nye kommunen.
- Er en utviklende og attraktiv arbeidsplass for de ansatte.

3. Muligheter i en større kommune på Trøndelagskysten

Roan og Åfjord kommuner står overfor store vekstmuligheter fremover. Med et av verdens mest produktive sjøområder langs kysten, vil kommunene med utgangspunkt i lange tradisjoner innenfor fiskeri og havbruk være viktige bidragsytere for å sikre fremtidens matproduksjon. Som base for nasjonal satsing på økt produksjon av fornybar energi innen vindkraft, vil kommunen kunne skape kompetansearbeidsplasser og avledede næringer som kan bidra til å løse fremtidens økende behov for miljøvennlig og fornybar energi. Med flere reiselivsdestinasjoner og lange tradisjoner innenfor entreprenørvirksomhet og jordbruk vil den nye kommunen ha gode forutsetninger for å kunne utvikle arbeidsplasser innenfor eksisterende næringer.

Dersom disse mulighetene forvaltes godt kan dette gi grunnlag for en betydelig vekst i hele den sammenslåtte kommunen. Dette krever samarbeid og ressurser for å bygge infrastruktur, legge til rette for at bedrifter kan etablere og utvikle seg, og sikre tilgang på kompetent arbeidskraft. Ulike steder må utvikle hver sine fortrinn basert på naturgitte forutsetninger.

En samlet kommune må legge til rette for bosetting i hele kommunen. Kommunesentret må utvikles som administrasjonssenter, mens bygdene sikres utviklingsmuligheter ved tilrettelegging i form av gode kommunikasjoner og trygge bo- og oppvekstmiljø.

4. Rammer for gjennomføring

Inndelingslova av 2001 ligger til grunn for hvordan sammenslåingen skal gjennomføres. Det opprettes en Fellesnemnd som har overordnet ansvar for planlegging og gjennomføring. Det operative arbeidet skal utføres av en prosjektorganisasjon og beskrives i en prosjektplan. Politikere, administrasjon og tillitsvalgte skal ha definerte roller i prosjektorganisasjonen.

5. Kommunesenter

Kommunesenteret skal ligge i Åfjord. Det legges til grunn at dette på sikt vil tjene alle deler av den nye kommunen. Et sterkt kommunesenter vil ha utviklingspotensial i samarbeid og konkurranse med andre sentra i regionen. Det etableres et servicekontor i Roan som ivaretar innbyggernes behov for kontakt med kommunale tjenester i førstelinjen. Hvilke oppgaver og funksjoner som inngår i et slikt kontor, blir en del av den fremtidige utredningen.

6. Kommunenavn og kommunevåpen

Bjørnør kommune brukes inntil videre som arbeidstittel på den nye kommunen. Innbyggerne involveres i prosessen med nytt kommunenavn.

Som kommunevåpen velges inntil videre Åfjordsbåten, siden dette representerer kystkulturen og lange håndtverkertradisjoner i begge kommunene.

7. Prinsipper for organisering av den nye kommunen

Det er et mål å lage en enkel og kostnadseffektiv administrativ struktur, med politisk demokratisk forankring.

8. Tjenestetilbudet og utvikling av de kommunale tjenestene

Barnehager

Den nye kommunen legger vekt på å sikre trygge oppvekstvilkår i hele kommunen. Kommunesammenslåingen i seg selv vil ikke føre til endringer i barnehagestrukturen. Den nye kommunen skal ha full barnehagedekning og foreldrene vil stå fritt til å søke et barnehagetilbud der de måtte ønske.

Skoler

I den nye kommunen skal skolene være et inkluderende fellesskap hvor alle elevene får brukt evnene sine. Skolene skal ha ressurser, kompetanse og lokaler som gjøre dette mulig.

Kommunene er innforstått med at Roan er i gang med debatt om fremtidig skolestruktur. En felles kommune vil følge opp dette arbeidet, blant annet i form av å sikre hensiktsmessige og fremtidsrettede skolebygg, som både skaper gode læringsmiljø og som sikrer tilgang til viktige arenaer for lek og idrett også innenfor dagen Roan Kommune.

Helse og velferd

Den nye kommunen skal ha tilbud innen pleie og omsorg som er plassert nært innbyggerne. Kommunesammenslutningen skal i seg selv ikke føre til endringer i strukturen innen pleie og omsorg. Pleie- og omsorgstjenester skal fortsatt tilbys i Stokksund, og det skal være sykehjemstilbud i Roan og Årnes. Det skal legges vekt på at innbyggerne skal kunne bo hjemme så lenge som mulig.

Tekniske tjenester

Tekniske tjenester vil si landbruks- og skogforvaltning, arealplanlegging, natur- og miljøforvaltning, byggesak, oppmåling, eiendoms- og kartdata, vann og avløp, vei og trafikk og kommunal eiendom.

I den nye kommunen er forvaltningsoppgaver og myndighetsutøvelse samlet i et større fagmiljø, mens drift og vedlikehold foregår lokalt der bygg og anlegg ligger.

Kultur

Kultur og opplevelser spiller en viktig rolle for bolyst, fellesskapsfølelse og tilhørighet i lokalsamfunnet.

Den nye kommunen skal ha et bredt, lokalt kulturtilbud med et levende og aktivt foreningsliv der folk bor. Kultursektoren blir styrket gjennom å samle fagressursene.

Serviceorg og servicekontor

I den nye kommunen skal en vesentlig del av de oppgavene som innbyggerne i dag må oppsøke kommunen for å få utført, gjøres tilgjengelig på nett.

Innbyggere som ikke har anledning til å bruke de digitale løsningene skal få den hjelpen de trenger nært der de bor. Dette betyr at det etableres et kommunalt servicekontor i Roan. Hvilke oppgaver og funksjoner som inngår i et slikt kontor, blir en del av den fremtidige utredningen, jf pkt 5.

9. Samfunns- og næringsutvikling

Den nye kommunen vil i kraft av sin størrelse være en mer interessant samarbeidspartner, og en sterkere aktør og stemme inn mot regionale og nasjonale myndigheter enn om kommunene står hver for seg. Kommunen skal bygge kunnskap, kompetanse og samarbeid for å møte framtidige utfordringer, og skal realisere mål, ønsker og drømmer for menneskene som bor her.

Den nye kommunen skal ha lokalsamfunn som gir gode oppvekst- og levekår, preget av sunne levevaner, gode opplevelser, fellesskap, trygghet og deltakelse.

Den nye kommunen skal:

- arbeide videre med å styrke sin posisjon innen landbruk, fiskeri og havbruk, entreprenørvirksomhet, kultur og reiseliv.
- Legge til rette for næringsutvikling i alle deler av kommunen.
- Benytte seg av kommunens samlede arealer til boliger og næringsetablering.
- Arbeide etter prinsippet om å fremme folkehelse i all sin virksomhet.
- La samfunnssikkerhet prege det daglige arbeid, og beredskapen styrkes ved større fagmiljøer og samordning av ressurser.
- legge til rette for, og samarbeide aktivt med, frivillige organisasjoner, næringslivet og enkeltpersoner.

10. Ansatte

En viktig målsetting med kommunesammenslåingen er en kompetent og effektiv tjenesteproduksjon med attraktive og utviklende arbeidsplasser for ansatte. For å nå dette målet blir det avgjørende å utvikle en løsningsorientert og fleksibel organisasjon. Nedbemanning forsøkes løst gjennom omplassering og naturlig avgang. Ingen skal sies opp som en konsekvens av kommunesammenslåingen.

I perioden frem mot endelig vedtak om sammenslåing, søkes oppgaver løst i samarbeid mellom kommunene. Begge kommunene informerer hverandre før utlysning av lederstillinger (rådmenn, sektorsjefer, virksomhets-/avdelingsledere) og vurderer samarbeid der det er mulig. Formålet er å unngå å dublere funksjoner som senere skal løses av en sammenslått kommune.

11. Kommunestyret

Dersom det blir sammenslåing av kommunene før neste ordinære kommunestyrevalg vil de valgte kommunestyrene (til sammen 38 medlemmer), utgjøre det nye kommunestyret i en overgangsperiode. Deretter fortsetter det nye kommunestyret med 27 medlemmer.

12. Investeringer og bruk av disponibel formue i de to kommunene

Disponibel formue, blant annet i form av eierandeler i TrønderEnergi AS der Åfjord og Roan eier henholdsvis 4,27 % og 1,05 % av selskapet, skal disponeres til beste for innbyggerne i den nye kommunen.

De to kommunene er enig om å unngå større investeringer i inneværende valgperiode som binder opp et fremtidig felles kommunestyre. Det vil si å unngå å sette i gang prosjekter som ikke allerede ligger inn i gjeldende budsjett og økonomiplan for valgperioden.

I perioden frem til endelig sammenslåing skal de to kommunene orientere hverandre så tidlig som mulig gjennom en fremtidig fellesnemnd om aktuelle nye investeringsprosjekter som kommunene arbeider med.

13. Informasjon og medvirkning

Innbyggere og ansatte i de to kommunene gis god informasjon mens prosessen pågår og frem til ny kommune er etablert.

Det utarbeides en felles informasjonsstrategi frem til kommunesammenslåingen er gjennomført.

Det etableres en aktiv strategi for hvordan informasjon skal gis til ansatte, blant annet felles interne retningslinjer for intern kommunikasjon. Denne strategien skal utvikles i samråd med tillitsvalgte og behandles i partssammensatt utvalg.

Kommunestyrene i Roan og Åfjord tar selv stilling til hvordan innbyggerne skal høres med sikte på om de to kommunene skal slås sammen eller ikke.

14. Samhandling

Samhandling med andre kommuner vil fortsatt være viktig for den nye kommunen. Pågående samarbeid med andre aktører og kommuner vil fortsette, og videreutvikles. Den nye kommunen ønsker å være åpen og ha en bred kontaktflate med andre kommuner og organisasjoner.

15. Vedtak om sammenslåing

Kommunestyrene behandler en sak om sammenslåing av Roan og Åfjord kommuner i løpet av juni 2016.

Roan og Åfjord 14.12.2015

Einar Eian
Ordfører i Roan

Vibeke Stjern
Ordfører i Åfjord

Etablering av nye kommuner og fylkeskommuner

Formelle rammer og erfaringer fra tidligere sammenslåinger

Revidert april 2017

Innhold

1	Innledning.....	4
2	Milepæler og prosess i kommune- og regionreformen	5
3	Vedtak om sammenslåing	7
3.1	Forberedelser fram til nasjonalt vedtak om sammenslåing	7
3.2	Prosess og vedtak i kommunestyrene og fylkestingene –inndelingsloven § 25	7
3.2.1	Felles kommunestyre- og fylkestingsmøte	7
3.2.2	Navn på den nye kommunen og det nye fylket (a)	8
3.2.3	Antallet medlemmer i det nye kommunestyret/fylkestinget (b).....	8
3.2.4	Forberedelser til valg 2019	9
3.2.5	Oppretting av fellesnemnd og andre fellesorgan, samt revisjonsordning for fellesnemndas virksomhet (c, d og e)	9
3.2.6	Andre saker som kan diskuteres i felles kommunestyremøte.....	10
3.2.7	Fastsetting av enighet og oversendelse til fylkesmannen/departementet.....	10
3.2.8	Unntak fra felles kommunestyremøte og fylkestingsmøte	10
4	Gjennomføring og organisering av sammenslåingen	11
4.1	Mål for gjennomføring	11
4.2	Organisering av sammenslåingen	11
4.3	Fellesnemnda	12
4.3.1	Arbeidsutvalg.....	13
4.3.2	Partssammensatt utvalg (PSU).....	13
4.4	Administrativ styring	14
4.4.1	Prosjektleder.....	14
4.4.2	Delprosjekt.....	16
4.4.3	Prosjektstyring	17
5	Ansatte – arbeidsgiveransvar	20
5.1	Formelle krav – virksomhetsoverdragelse, arbeidsmiljøloven	21
5.2	Arbeidsgiverpolitikk	21
5.3	Omstillingsavtale	21
5.4	Overtallighet og innplassering	23
5.5	Involvering og medvirkning	23
5.6	Informasjon til ansatte	23
5.7	Kulturbygging blant ansatte	24

6	Innbyggerne	24
6.1	Informasjon	24
6.2	Identitet og kultur.....	25
7	Særskilte tema å være oppmerksom på i etableringen av ny kommune og fylkeskommune.....	26
7.1	Organisasjonsmodell i ny kommune/fylkeskommune	26
7.2	Utvikling av lokaldemokratiet.....	26
7.3	Interkommunalt samarbeid – oppsigelse, oppløsning, videreføring	27
7.4	Anskaffelser	28
7.5	Samkjøring av IKT-systemer	29
7.6	Arkiv.....	30
7.7	Om kommunal planstrategi.....	31
7.8	Forholdet til statlige felleskomponenter	31
7.9	Informasjon til berørte interesser.....	32
8	Konstituering av nytt kommunestyre og fylkesting (§ 27)	32
9	Økonomireglene i kommuneloven og sammenslåing av kommuner/fylkeskommuner.....	32
9.1	Årsbudsjett, årsregnskap og økonomiplan.....	32
9.2	Overgang til ny kommune/fylkeskommune.....	32
10	20 anbefalinger om gode grep på veien til ny kommune.....	34
	Den nye kommunen	34
	Prosjektorganisering.....	34
	Ansatte – arbeidsgiveransvar	35
	Økonomi og systemer.....	36
	Innbyggere	36

1 Innledning

Å gjennomføre en kommune- eller fylkessammenslåing er et omfattende og komplekst prosjekt som krever god politisk og administrativ ledelse.

Kommunesammenslåingsprosessene som er gjennomført i nyere tid, har alle vært forskjellige når det gjelder innretning, omfang og tidsbruk. Sammenslåinger vil være forskjellige som følge av ulik befolkningsstørrelse, ulike mål for organisatoriske endringer, tiden som er avsatt til å gjennomføre en slik prosess, og andre forhold. Samtidig er det en del som er felles for alle. Departementet skisserer i denne veilederen rammene sammenslåingene skal skje innenfor, samt viser erfaringer og eksempler fra tidligere sammenslåinger om hvordan man kan organisere prosessen lokalt.

De formelle rammene som skisseres i veilederen vil også i all hovedsak gjelde ved sammenslåing av fylkeskommuner. Råd og tips basert på erfaringer fra tidligere sammenslåinger er hentet fra evalueringer av kommunesammenslåinger. Det er ingen evaluerte fylkessammenslåinger å hente erfaringer fra, men fylkeskommuner som skal slå seg sammen vil også kunne hente inspirasjon fra erfaringer som kommuner har gjort seg.

Sammenslåingene i kommune- og regionreformen vedtas av Stortinget i juni 2017. Deretter vil departementet utarbeide kongelige resolusjoner for bl.a. å fastsette navn på kommunene og gjøre eventuelle unntak fra lov som er nødvendig for å gjennomføre sammenslåing av kommuner og fylkeskommuner. For å fastsette navn på nye fylkeskommuner vil det fremmes en proposisjon til Stortinget med forslag om endring av Lov om forandring av rikets inndelingsnavn.

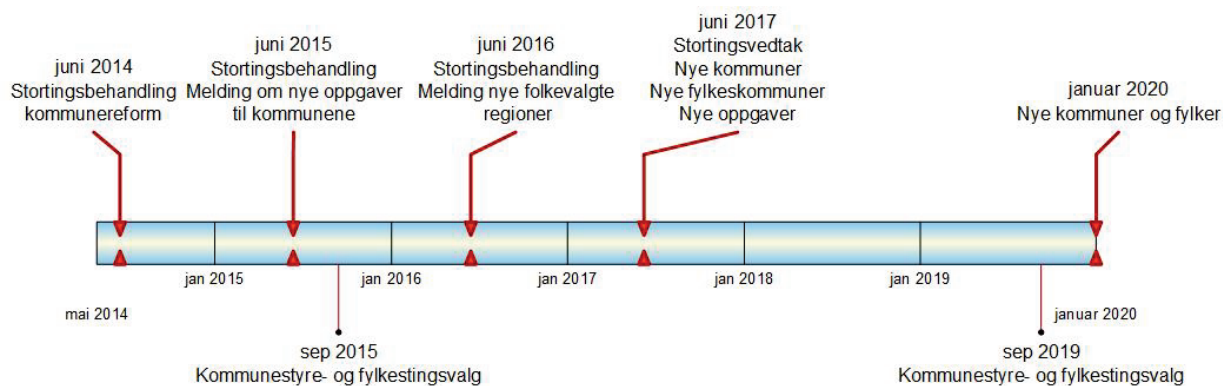
Veilederen er revidert og består av det som tidligere var to ulike dokumenter. Veilederen omhandler forberedende fase, dvs. perioden frem til nasjonalt vedtak er fattet av Stortinget, og gjennomføringsfasen, fra nasjonalt vedtak og fram til ikrafttredelse.

Som grunnlag for arbeidet med å samle rådene i denne veilederen har Telemarksforskning, i samarbeid med Deloitte, utarbeidet rapporten [Gode grep på veien til ny kommune](#), på oppdrag fra KMD. I arbeidet med rapporten har de undersøkt de tre siste kommunesammenslåingene i Norge før kommunereformen, og oppsummert andre evalueringer og rapporter knyttet til kommunesammenslåinger. For ytterligere inspirasjon og veiledning er denne rapporten tilgjengelig ved lenke bakerst i veilederen. I rapporten er det innhentet erfaringer fra sammenslåingene av Mosvik/Inderøy (2012), Harstad/Bjarkøy (2013) og prosessen med sammenslåing av Sandefjord/Andebu/Stokke (2017) mens den pågikk. I tillegg sammenstiller rapporten tidligere dokumenterte erfaringer fra andre sammenslåingsprosesser som Ølen/Vindafjord, Frei/Kristiansund, Våle/Ramnes, Aure/Tustna og Bodø/Skjerstad.

Deloitte leverte på oppdrag fra KS i 2015 rapporten Arbeidsgiverpolitikk i kommunesammenslåinger. Denne har også vært et grunnlag for denne veilederen.

2 Milepæler og prosess i kommune- og regionreformen

Proessen med sammenslåinger går fram mot 1.1.2020. Figuren viser viktige milepæler for kommuner og fylkeskommuner i denne perioden.

Bilde: Milepæler og prosess i kommune- og regionreformen

Det er tre alternative løsninger for den formelle prosessen fram til og etter nasjonalt vedtak om sammenslåing for kommunene som nå skal slå seg sammen.

Fylkeskommuner som skal slå seg sammen følger samme prosess som kommunene, men der er det departementet som innkaller til felles fylkestingsmøte, og departementet som eventuelt kan behandle søknad om unntak fra felles fylkesting, dersom sammenslåingen er basert på gjensidige vedtak i fylkestingene, og det er fattet vedtak om sakene i § 25 i inndelingslova.

Nedenfor listes disse alternativene opp etter følgende kategorier:

- De kommunene som har gjensidige vedtak og vil søke om unntak for krav om felles kommunestyremøte
- De kommunene som har gjensidige vedtak som vil at Fylkesmannen innkaller til felles kommunestyremøte
- De kommunene som er foreslått slått sammen på tvers av lokale vedtak

Gjensidige vedtak og unntak fra felles kommunestyremøte

1. Lokalt vedtak om sammenslåing
2. Foreløpig/interim/forberedende fellesnemnd
3. *Likelydende vedtak om sakene i § 25 i alle kommunestyre*
4. Søknad til fylkesmannen om unntak fra felles kommunestyremøte
5. Stortinget vedtar sammenslåing
6. Fellesnemnda kan konstituere seg i samsvar med kommunestyrevedtak og være formelt opprettet.
7. Fylkesmannen innvilger unntak fra felles kommunestyremøte
8. Fylkesmannen sender til departementet info om vedtak gjort i kommunestyrene.
9. Kongelig resolusjon

Gjensidige vedtak med felles kommunestyremøte

1. Lokalt vedtak om sammenslåing
2. Foreløpig/interim/forberedende fellesnemnd
3. Stortinget fatter vedtak om sammenslåing
4. Fellesnemnda kan konstituere seg og være formelt opprettet.
5. Fylkesmannen innkaller til felles kommunestyremøte der sakene i § 25 drøftes
6. Kommunestyrene fatter vedtak om innholdet i § 25
7. Fylkesmannen oversender til departementet info om vedtak gjort i kommunestyrene
8. Kongelig resolusjon

Sammenslåing på tvers av lokale vedtak

1. (foreløpig/interim/forberedende fellesnemnd)
2. Stortinget fatter vedtak om sammenslåing
3. Fellesnemnda (kan ved lokal enighet) konstituere seg og være formelt opprettet.
4. Fylkesmannen innkaller til felles kommunestyremøte der innholdet i § 25 drøftes
5. Kommunestyrene fatter vedtak om innholdet i § 25
6. Fylkesmannen oversender til departementet info om vedtak gjort i kommunestyrene.
7. Kongelig resolusjon

3 Vedtak om sammenslåing

3.1 Forberedelser fram til nasjonalt vedtak om sammenslåing

Den formelle prosessen med å etablere den nye kommunen/fylkeskommunen starter etter at det er fattet nasjonalt vedtak om sammenslåing, og Stortinget vil våren 2017 fatte vedtak om både kommune- og fylkessammenslåinger. Fellesnemnda, som skal forberede og samordne sammenslåingen, kan ikke opprettes formelt før det er fattet et nasjonalt vedtak om sammenslåingen i Stortinget.

Der det er fattet lokale gjensidige vedtak om sammenslåing vil det være mulig å starte forberedelser i kommunene/fylkeskommunene, før nasjonalt vedtak fattes. Erfaring viser at det er nyttig å komme i gang tidlig med prosessen. Det er mye som kan planlegges og påbegynnes i tiden frem til den formelle prosessen er i gang. Blant annet kan kommunene/fylkeskommunene begynne å kartlegge praksis på ulike fagområder.

Dersom kommunestyrene ønsker å legge oppgaver og beslutningsmyndighet til et utvalg/organ som skal forberede sammenslåingen, må en bruke alminnelige regler om interkommunalt samarbeid inntil det nasjonale vedtaket om sammenslåing er fattet og en kan opprette fellesnemnd med fullmakter etter inndelingsloven.

Mosvik/Inderøy startet arbeidet med sammenslåingen umiddelbart etter at kommunestyrene hadde fattet vedtak i felles kommunestyremøte. Fellesnemnda hadde da funksjon som et slags interimsstyre fram til nasjonalt vedtak. Dette mente kommunene var viktig for å komme raskt i gang med prosessen.

3.2 Prosess og vedtak i kommunestyrene og fylkestingene – inndelingsloven § 25

3.2.1 Felles kommunestyre- og fylkestingsmøte

Etter at det er fattet vedtak i Stortinget vil fylkesmannen kalle inn til felles kommunestyremøte og departementet kalle inn til felles fylkestingsmøte (§25).

I disse møtene skal kommunestyrene/fylkestingene drøfte punktene i inndelingsloven §25 a–e, i tillegg til eventuelle andre viktige saker for kommunene/fylkeskommunene.

Inndelingslova § 25

På slike fellesmøte skal følgende saker drøftast:

- a) forslag til navn på den nye kommunen eller det nye fylket
- b) talet på medlemmer i det nye kommunestyret eller fylkestinget
- c) kriterium for samansetjing av og funksjonar til fellesnemnd etter § 26 i denne lova
- d) val av revisor for verksemda i fellesnemnda
- e) oppretting av eventuelle andre fellesorgan for å sikre gjennomføringa av samanslåinga.

Hvert enkelt kommunestyre/fylkesting må gjøre vedtak om disse drøftingspunktene. Disse punktene er saker som angir et minimum for hva som må drøftes. Det kan også være andre saker som er viktige å avklare for de involverte kommunene/fylkeskommunene. De enkelte Kommunestyre og fylkesting må i etterkant gjøre vedtak om punktene a) til e) og ev andre saker. En smidig måte å gjøre dette på, kan være å holde møtene samme dag.

I det følgende går vi nærmere inn på disse drøftingspunktene.

3.2.2 Navn på den nye kommunen og det nye fylket (a)

Kommunens nye navn fastsettes i kongelig resolusjon, mens fylkeskommunens nye navn bestemmes av Stortinget, jf. Kommune-loven §3.

For fylkessammenslåingene vil det fremmes en proposisjon til Stortinget med forslag om endring av Lov om forandring av rikets inndelingsnavn for å fastsette navn på de nye fylkeskommunene. Det vil bli lagt opp til en samlet proposisjon for alle fylkessammenslåingene etter at det er gjennomført felles fylkestingmøter og fylkestingene har fattet vedtak etter § 25 a. Departementet tar sikte på å fremme en slik proposisjon senest våren 2018.

I spørsmålet om navn vil det legges stor vekt på kommunenes og fylkeskommunenes egne ønsker.

Departementet legger til grunn at kommuner og fylker velger unike navn, det vil si navn som ikke er i bruk av andre kommuner eller fylker, se [rundskriv til inndelingsloven](#) H – 10/15.

Noen av de gamle kommunenes navn kan være historisk viktige. Kommunnavn går ikke nødvendigvis tapt som stedsnavn, selv om de ikke lever videre som navn på en kommune. Det er godt mulig at navnet, før det ble kommunnavn, var navn på et bygdelag, og at det er i bruk som det i dag også. Dette er noe kommunene kan vurdere ved valg av kommunnavn.

Ved valg av navn kan det være hensiktsmessig om kommunestyret/fylkestinget vurderer navn som har samme form på bokmål og nynorsk.

Når kommuner og fylkeskommuner ønsker et offisielt samisk navn, så skal samisk navnekonsulent og Sametinget uttale seg om valget av navn. Det er en fordel om et eventuelt samisk navn er avklart innen departementet utarbeider kongelig resolusjon for sammenslåingen.

På Kartverkets og Språkrådets nettsider står det mer om valg av navn. Språkrådet kan også gi råd om navnevalget.

- <http://kartverket.no/stedsnavn>
- www.sprakradet.no/Sprakarbeid/Stedsnavn/nye-kommunenavn

3.2.3 Antallet medlemmer i det nye kommunestyret/fylkestinget (b)

Minste lovlig antall medlemmer i kommunestyre/fylkesting er knyttet til innbyggertallet. I kommuner med under 5000 innbyggere, må det minst være 11 medlemmer i kommunestyret. I fylker med under 150 000 innbyggere må det minst være 19 medlemmer i fylkestingene. Det er ingen regler for maksimumsstørrelsen på kommunestyrene/fylkestingene. Se [Kommune-loven § 7](#).

3.2.4 Forberedelser til valg 2019

Sammenslåingene som foreslås for Stortinget i kommunereformen og reigonreformen vil de aller fleste ha iverksetting fra 1. januar 2020. Valget i 2019 vil være valg til de nye kommunestyrene og fylkestingene. Erfaringer fra tidligere sammenslåinger viser at partiene har vært bevisste på å samordne seg tidlig for å forberede og gjennomføre nominasjonsprosessene mot neste valg, slik at uenigheter går langs politiske skillelinjer i stedet for langs kommunegrensene. Partiene har også lagt vekt på å tenke representasjon fra hele kommunen når de har utarbeidet valglister for den nye kommunen.

I [veilederen om utvikling av lokaldemokratiet](#) er det noen sentrale spørsmål som både kommunestyre og fylkesting kan diskutere for å sikre god representasjon

- **Representativitet er mer enn geografi**
 - I en sammenslåingsprosess vil de politiske partiene være opptatt av geografisk representativitet, slik at det nye kommunestyret/fylkestinget speiler hvor innbyggerne bor. Det er også viktig å diskutere den lokalpolitiske representasjonen generelt.
- Spørsmål partiene kan stille seg:
- Hvordan er sosial representativitet ivaretatt med tanke på kjønn, alder, etnisitet, yrkesbakgrunn, bosted?
 - Vil oppfatningen av hva som er god representativitet endre seg med den nye kommunen?
 - Hvordan kan rekrutterings- og nominasjonsarbeidet bidra til god representativitet?
 - Er det behov for å se på partienes organisering, arbeidsform og praksis?

3.2.5 Oppretting av fellesnemnd og andre fellesorgan, samt revisjonsordning for fellesnemndas virksomhet (c, d og e)

I felles kommunestyremøte må det også drøftes hvem som skal sitte i fellesnemnda og andre fellesorgan og hvilke oppgaver og fullmakter fellesnemnda skal ha. Etter [inndelingsloven § 26](#) opprettes en fellesnemnd som skal samordne og ta seg av forberedelsen av sammenslåingsprosessen. Nemnda skal velges av og blant kommunestyre-/fylkestingsmedlemmene. Sammensetningen bør avspeile innbyggertallet i de enkelte kommuner/fylkeskommuner og det skal være minimum tre medlemmer fra hver av kommunene med i nemnda. Det er ikke satt noe tak for antall medlemmer. Nemnda velger selv leder og nestleder.

Kommunene kan også opprette et arbeidsutvalg og fellesnemnda kan gi et slikt utvalg myndighet til å gjøre vedtak i enkeltsaker eller i saker som ikke er av prinsipiell art.

Til å behandle saker som gjelder forholdet mellom den nye kommunen som arbeidsgiver og de ansatte, kan kommunene opprette et partssammensatt utvalg.

Organisering av sammenslåingen blir også gjennomgått med eksempler i kap. 4.

Kommunene må også ta stilling til hvilken revisjonsordning fellesnemndas virksomhet skal ha.

3.2.6 Andre saker som kan diskuteres i felles kommunestyremøte

I tillegg til sakene nevnt i inndelingsloven § 25, bør kommunene også drøfte og bli enige om saker som det er nødvendig å gjøre unntak fra i lovverket for å gjennomføre sammenslåingen. Inndelingsloven gir Kongen fullmakt til å gi unntak fra lover og forskrifter ved kommunesammenslåing, [jf. § 17](#).

Eksempler på unntak fra lovverket er gjennomføring av valg (valglova) og harmonisering av regler for eiendomsskatt ([Eigedomsskattelova](#)) og kommunal deltakelse i ulike råd og organer. Dette er også saker som må inkluderes i kongelig resolusjon, dersom det forutsetter unntak fra lov eller forskrift.

3.2.7 Fastsetting av enighet og oversendelse til fylkesmannen/departementet

Kommunestyrenes vedtak sendes departementet via fylkesmannen. Fylkestingenes vedtak sendes direkte til departementet med kopi til fylkesmannen.

3.2.8 Unntak fra felles kommunestyremøte og fylkestingsmøte

Departementet kan gjøre unntak fra kravet om felles kommunestyre- og fylkestingsmøte når alle de nødvendige vedtakene (a-d) er gjort i kommunestyrene/fylkestingene. Når det gjelder unntak fra felles kommunestyremøte har departementet delegert dispensasjonsmyndigheten til fylkesmennene. Om en ønsker unntak fra lovkravet, må kommunen/fylkeskommune søke fylkesmannen/departementet om dette og gi en orientering om vedtakene for å kunne vurdere om vedtakene er tilstrekkelige. Kommuner og fylkeskommuner kan søke om unntak før Stortingets behandling av proposisjonen i juni, men godkjenning av unntaket kan først gis etter Stortingets behandling.

Det kan ikke gis unntak om krav om felles kommunestyremøte/fylkestingsmøte der det er fattet vedtak om sammenslåing på tvers av lokale vedtak i minst en av kommunene/fylkeskommunene.

4 Gjennomføring og organisering av sammenslåingen

Å slå sammen to eller flere kommuner/fylkeskommuner er en stor oppgave. Erfaringer fra tidligere kommunesammenslåinger har vist at god prosjektorganisering og god prosjektledelse er avgjørende for hvor godt en kommer ut av en slik prosess, og hvor raskt og i hvilken grad den nye kommunen kan realisere potensielle gevinster som følge av en sammenslåing.

4.1 Mål for gjennomføring

Mange kommuner vil ha vedtatt en intensjonsavtale som grunnlag for vedtak om sammenslåing. De som ikke har en intensjonsavtale på plass, kan ha fordel av å diskutere noen viktige mål for sammenslåingen før kommunestyrene har felles kommunestyremøte og gjør vedtak etter inndelingsloven § 25. Jo tydeligere både den politiske og administrative ledelsen er på hva en ønsker å oppnå som ny kommune/fylkeskommune, desto bedre er grunnlaget for en god prosess.

- For kommunene Stokke, Andebu og Sandefjord ble viktige mål, politisk organisering og organisering av blant annet tjenestetilbudet avklart gjennom [forhandlingsutvalgets utredning](#).
- Lardal og Larviks [politiske plattform for ny kommune](#).

Politikerne bør tidlig avveie hvor mye en vil omstille og bygge nytt i en sammenslåingsprosess. Mange kommuner/fylkeskommuner vil se dette som en mulighet til innovasjon og fornyelse. Uansett ambisjonsnivå vil det være komplekse og krevende prosesser for å få på plass en ny organisasjon ved iverksettningstidspunktet, samtidig som en skal ivareta den ordinære driften.

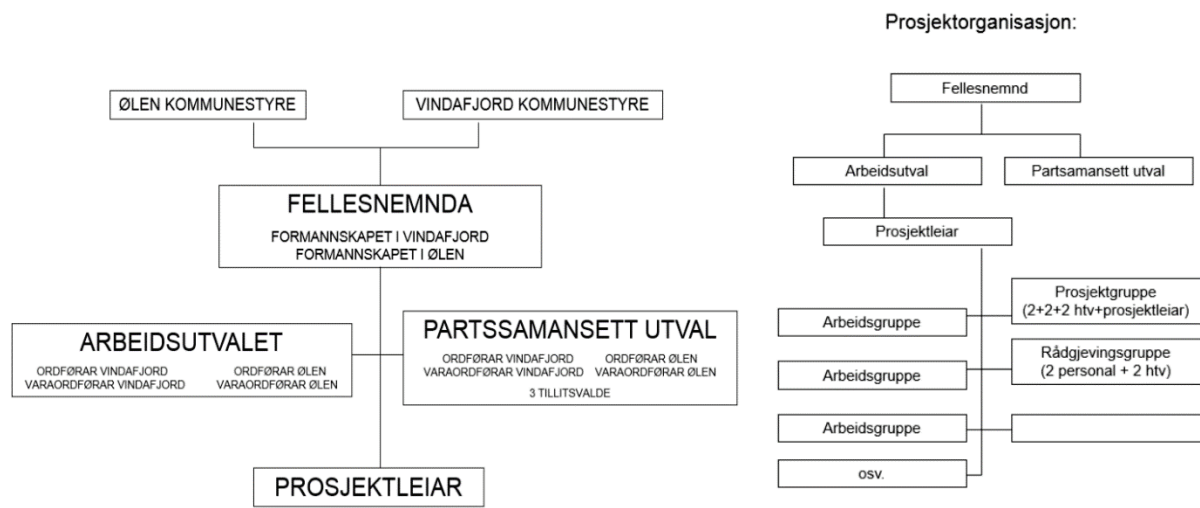
4.2 Organisering av sammenslåingen

En sammenslåing setter krav til lederes evner til å organisere og lede prosessen på en strukturert måte, håndtere endrings- og omstillingsarbeid og legge til rette for en god integrasjon mellom kommunene/fylkeskommunene som organisasjoner.

Viktige spørsmål ved planlegging av organiseringen er:

- Hvordan bør sammenslåingen organiseres?
- Hvordan skal utvalg og grupper ledes og sammensettes, og hva slags mandat og myndighet skal de ha?
- Hvordan sikre tydelige beslutningslinjer?
- Hvilke ressurser trengs til prosjektledelse og oppfølging?
- Hvilke krav stilles til prosjektlederrollen?
- Hvilke samhandlingsrutiner og systemer for informasjonsutveksling er det behov for?

Det er få formelle krav til hvordan en sammenslåing skal gjennomføres. Det er generelt en fordel å ha en tydelig rollefordeling mellom politisk og administrativt nivå i gjennomføringsfasen. Klare mandater og fullmakter til fellesnemnda, partssammensatte utvalg, arbeidsutvalg, prosjektleder og arbeidsgrupper er erfaringsmessig viktig for å få til en klar politisk styring og en effektiv og god prosess.

Bilde: Prosjektorganisering Ølen og Vindafjord

4.3 Fellesnemnda

Fellesnemnda er helt sentral i gjennomføringen av sammenslåingen. Sammensetningen av fellesnemnda varierer mellom de ulike sammenslåingene. I noen sammenslåinger har fellesnemnda i stor grad bestått av formannskapene i kommunene, f.eks. Ølen/Vindafjord, Mosvik/Inderøy og Harstad/Bjarkøy.

I arbeidet med nye Sandefjord erfarte kommunene at en fellesnemnd på 17 personer er ganske stor, og at det er behov for mindre organ i saker som haster. Det ble derfor etablert organ som arbeidsutvalg og ansettelsesutvalg.

I Nord- og Sør-Trøndelag er fellesnemnda sammensatt av begge fylkestingene.

Fellesnemndas fullmakter

Fellesnemndas fullmakter skal drøftes i felles kommunestyremøte/fylkestingsmøte. Erfaringene tilsier at fellesnemnda bør ha klare og vide fullmakter fra kommunestyrene for å sikre god politisk styring og en mest mulig effektiv sammenslåingsprosess. Mer begrensede fullmakter vil medføre at kommunestyrene må fatte likelydende vedtak for å ta viktige avgjørelser, noe som kan gjøre prosessen mer krevende og kanskje gi mindre optimale løsninger.

Arbeidsoppgaver og fullmakter for fellesnemnda skal fastsettes i et reglement som må vedtas i alle kommunestyrene/fylkestingene. Fellesnemnda skal ta hånd om det forberedende arbeidet med økonomiplanen og med budsjettet for det første driftsåret etter at sammenslåingen er iverksatt. Utover dette er det opp til kommunestyrene/fylkestingene å avgjøre hvilke oppgaver og hvor store fullmakter de ønsker å gi nemnda. Fellesnemnda vil også ha behov for å delegerer myndighet til underliggende organer.

Fellesnemnda kan få fullmakt til å ansette personale i den nye kommunen. Dette gjelder også for ansettelse av administrasjonssjef og revisor. Hvis kommunestyrene/fylkestingene gir fellesnemnda fullmakter til å ansette personale, er det fellesnemnda som har arbeidsgiveransvaret for personalet som ansettes.

Ansettelse av revisor skjer på bakgrunn av innstilling fra kontrollutvalgene i den enkelte kommune/fylkeskommune.

Norge kommunerevisorbund har utarbeidet en sjekklister for arbeidet i kommunereformen, [Kommunereform – sjekklister for revisor, kontrollutvalg og sekretariat](#).

Fellesnemnda kan også få fullmakt til å videreføre deltakelse i interkommunalt samarbeid om revisjon eller videreføre avtale med annen revisor.

- [Oppgaver og fullmakter Sandefjord, Andebu og Stokke ga fellesnemnda og det partssammensatte utvalget, og hvordan de er sammensatt](#).

Funksjonsperioden for fellesnemnda går ut når det nye kommunestyret/fylkestinget er konstituert.

Fellesnemnda har ikke beslutningsmyndighet over driften i de eksisterende kommunene/fylkeskommunene. Det er kommunestyrene/fylkestingene i de enkelte kommunene/fylkeskommunene som er ansvarlige for den løpende driften hos disse inntil sammenslåingen trer i kraft.

4.3.1 Arbeidsutvalg

Inndelingslova åpner for at fellesnemnda kan gi et arbeidsutvalg myndighet til å gjøre vedtak i enkeltsaker, eller i saker som ikke er av prinsipiell karakter. Arbeidsutvalget har som oppgave å behandle saker før de legges fram for fellesnemnda.

Arbeidsutvalget kan videre ha ansvar for mer løpende koordinering av politiske og administrative prosesser og for å fatte vedtak som sikrer nødvendig framdrift i etableringen av den nye kommunen. Fellesnemnda avgjør hvor store fullmakter arbeidsutvalget skal ha. I Sandefjord-prosessen valgte kommunene å sette ned et arbeidsutvalg bestående av sju medlemmer. Arbeidsutvalget hadde der som hovedoppgave å fastsette agendaen for fellesnemndas møter. I Mosvik/Inderøy behandlet arbeidsutvalget saker før de ble lagt fram for fellesnemnda og hadde videre ansvar for mer løpende koordinering av politiske og administrative prosesser for å sikre framdrift i prosessen.

4.3.2 Partssammensatt utvalg (PSU)

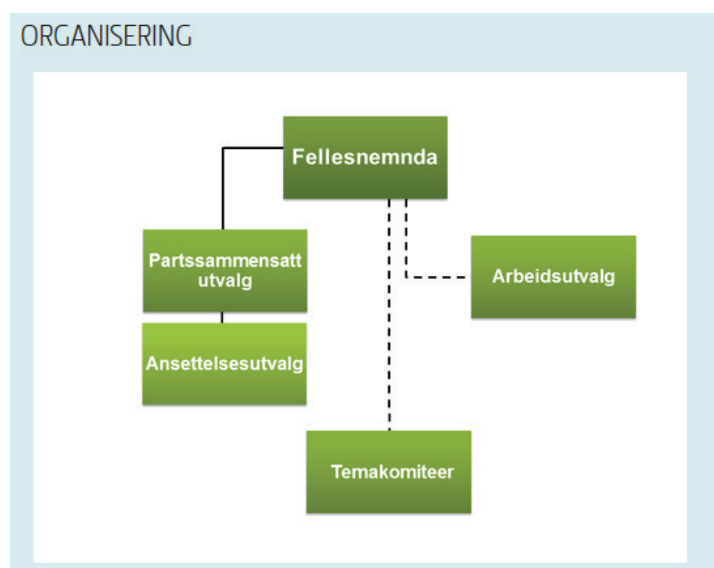
Det står i inndelingslova at kommunene kan opprette et felles partssammensatt utvalg etter kommuneloven § 25 for behandling av saker som gjelder forholdet mellom den nye kommunen som arbeidsgiver og de ansatte. Mange har i tillegg til dette opprettet administrativ styringsgruppe og delprosjektgrupper. Imidlertid bør ikke organisasjonen være for kompleks, og erfaringer viser at det bør være tydelige beslutningslinjer.

De fleste kommuner som har slått seg sammen, har etablert et partssammensatt utvalg bestående av representanter fra fellesnemnda og tillitsvalgte.

I nye Sandefjord-prosessen besto partssammensatt utvalg av fellesnemndas medlemmer og to tillitsvalgte fra hver av de tre kommunene. Partssammensatt utvalg behandlet prosessen for ansettelse av prosjektleder/ny rådmann og øverste administrative ledelse og hvordan tillitsvalgte skal inkluderes på en god måte. Utvalget behandlet saker som gjelder forholdet mellom den nye kommunen som arbeidsgiver og de ansatte. Utvalget ga uttalelse i saker som vedrører overordnede personalpolitiske spørsmål, retningslinjer og planer i forbindelse med kommunesammenslåingen.

For å bedre grenseoppgangen mellom partssammensatt utvalg og fellesnemnda i nye Sandefjord, slik at ikke de samme sakene ble behandlet to ganger, vedtok fellesnemnda i januar 2016 at saker som forelegges PSU skulle begrenses til følgende saker:

- Overordnet personalpolitikk eller arbeidsgiverpolitikk (blant annet omstillingsdokument)
- Overordnede personalstrategier
- Arbeidsreglement
- Overordnede personalpolitiske retningslinjer
- Plansaker som omhandler det overordnede personalpolitiske området. Som eksempel på plan- og strategisaker er overordnet IA-arbeid og HMS.

Bilde: Organisering av arbeidet med etablering av nye Sandefjord kommune

4.4 Administrativ styring

4.4.1 Prosjektleder

Erfaring tilsier at det er nødvendig å ha en prosjektleder som kan planlegge, administrere og drive fram sammenslåingsprosessen. Deloitte (2015) viser i sin gjennomgang at det er en fordel om prosjektleder har bred erfaring fra kommunal sektor og større omstillingsprosesser. I noen prosesser er det lagt vekt på å rekruttere prosjektleder utenfra, mens andre har brukt kompetanse i egen organisasjon. Hva som er den beste løsningen kan variere i de ulike tilfellene, men det er viktig å finne en løsning som alle kommunene i prosessen har størst mulig tillit til.

I Mosvik/Inderøy var det rådmannen i Inderøy som var prosjektleder, mens plan- og utviklingssjef i Mosvik var prosjektmedarbeider. Til sammen hadde disse god kjennskap til de kommunale organisasjonene, noe som bidro til å lette gjennomføringen av sammenslåingen.

Ofte har prosjektlederen også vært ansatt som den framtidige rådmannen i den nye kommunen. Fordelen med en slik løsning er at prosjektleder får være med og utforme organisasjonen hun eller han senere skal lede. Det vil høyst sannsynlig være en del

oppgaver knyttet til sammenslåingsprosessen som krever videre oppfølging etter at sammenslåingen er gjennomført. Kontinuitet i ledelsen kan da være med på å sikre en best mulig overgang til den nye kommunen. Med en slik løsning er det viktig at det er klarhet rundt forholdet til de eksisterende rådmennene. Erfaringer fra sammenslåingen Ølen/Vindafjord viser at til tross for klar ansvarsfordeling mellom prosjektlederen og rådmennene i de to kommunene, kan det være problematisk å forholde seg til «tre rådmenn» og det kan oppstå lojalitetsproblemer. Det kan også redusere mulighetene for å samle ulike organisasjonskulturer, og å samkjøre og integrere kommunene. I flere av sammenslåingene har det vært felles rådmann og felles ledergruppe det siste året før sammenslåingen for å sikre god samkjøring av kommunene i den siste fasen.

Harstad/Bjarkøy valgte å ansette en egen prosjektleder som ikke skulle bli rådmann, men heller arbeide tett på rådmennene. Det opplevdes som positivt underveis med en ekstern prosjektleder til å lede arbeidet. Det man kan tape på en slik løsning er kontinuitet og videre oppfølging av oppgaver når de blir lagt tilbake i linjen etter sammenslåing.

Prosjektlederen bør ha et klart mandat og fullmakter delegert fra fellesnemnda.

I nye Sandefjord vedtok fellesnemnda følgende myndighetsområde for prosjektlederen:

1. Prosjektleder delegeres myndighet til å treffe beslutninger i alle saker som er innenfor fellesnemndas ansvarsområde, med følgende begrensninger:
 - a) Saker som er av prinsipiell karakter skal legges frem for fellesnemnda. Ved tvil om en sak er å anse som prinsipiell, avklares dette med fellesnemndas leder.
 - b) Saker som fellesnemnda har vedtatt, skal avgjøres av fellesnemnda selv, av partssammensatt utvalg eller av folkevalgte utvalg som fellesnemnda har opprettet.
 - c) Ansettelse av den nye kommunens øverste ledelse, det vil si rådmannens ledergruppe, skal legges fram til folkevalgt behandling.
 - d) Beslutninger med økonomiske konsekvenser må være i samsvar med fellesnemndas budsjettvedtak. Videre må beslutningenes økonomiske videreføringskonsekvenser være innenfor rammene av de tre kommunenes økonomiplaner.
2. Prosjektleder gis myndighet til å innstille i alle saker som legges frem for fellesnemnda, for partssammensatt utvalg og for folkevalgte utvalg som fellesnemnda har opprettet.

I nye Sandefjord-prosessen ble det i tillegg ansatt en prosjektmedarbeider som bisto prosjektlederen, samt en informasjonsmedarbeider i 50 prosent stilling.

I tillegg til prosjektleder ble det etablert en hovedprosjektgruppe bestående av 11 personer som ble tilsatt til den nye kommunen:

- Assisterende rådmann
- Økonomisjef
- Organisasjons- og HR-sjef
- Prosjektleder for digitalisering og nye løsninger
- Kommunalsjef for helse, sosial og omsorg

- Kommunalsjef for kultur, friluftsliv, steds- og byutvikling
- Kommunalsjef for miljø og plansaker
- Kommunalsjef for kunnskap og oppvekst
- Kommunalsjef for næringsutvikling og eiendomsforvaltning
- En tillitsvalgt

I tillegg møtte informasjonsmedarbeideren fast i gruppa. Hovedprosjektgruppen fungerte som styringsgruppe for delprosjektene for hvert område. Både hovedprosjektet og delprosjektene måtte bruke det samme prosjektstyringsverktøyet, slik at alle fulgte det samme systemet og det var enklere å ha en klar rolleavklaring.

Etter hvert som lederne kom på plass, ble det innført ukentlige ledermøter. Prosjektlederen hadde også fast møte med rådmennene i hver av de tre kommunene hver 14. dag, og faste møtepunkter med de tillitsvalgte i partssammensatt utvalg.

I de fleste prosessene har det vært satt ned administrative styrings- eller rådgivningsgrupper. Dette er grupper som skal bistå prosjektleder på ulike måter underveis i arbeidet med omstilling og sammenslåing av kommunene. I Mosvik/Inderøy bestod denne gruppen av administrative ledere og én tillitsvalgt fra begge kommuner.

I noen sammenslåinger kan det være naturlig at ledergruppen for den nye kommunen blir ledergruppe for kommunene som skal slå seg sammen i forkant av den formelle sammenslåingsdatoen. I forkant av sammenslåingen av Våle og Ramnes til Re kommune, var det felles rådmann og felles ledergruppe det siste året før sammenslåingen. Mosvik/Inderøy hadde også felles ledelse det siste året, og dette synes å være en god løsning for å sikre god samkjøring av kommunene i den siste fasen av sammenslåingen.

4.4.2 Delprosjekt

I de fleste sammenslåingene har det blitt nedsatt et relativt stort antall arbeidsgrupper, prosjektgrupper eller temagrupper som har hatt i oppgave å klarlegge status på ulike tjenesteområder og komme med forslag til aktuelle løsninger for den nye kommunen.

Mye viktig arbeid med tanke på framtidig organisering og innretning av ulike tjenesteområder har vært utført i disse gruppene. Gruppene har også vært viktige for å bli kjent med hverandre på tvers av kommunegrensene, for å bygge en felles kultur og for å skape en felles plattform for den nye kommunen.

Erfaringene er samtidig at det er viktig med tett oppfølging av disse gruppene fra prosjektledelsen, og det er viktig at gruppene har et tydelig mandat og klare rammer å forholde seg til.

Mosvik/Inderøy etablerte tidlig seks administrative arbeidsgrupper som startet med registrering av status og utfordringer på ulike områder. Arbeidet ble også delt opp i tre faser.

- Arbeidsgruppe 1 Personal, informasjon og kultur
- Arbeidsgruppe 2 Økonomi, IKT og servicetorg
- Arbeidsgruppe 3 Teknisk drift, plan, næring og landbruk
- Arbeidsgruppe 4 Bistand/pleie og omsorg
- Arbeidsgruppe 5 Helse, rehabilitering, barnevern og NAV
- Arbeidsgruppe 6 Skole, SFO og barnehage

Oppdraget for disse gruppene i **fase 1** var som følger:

1. Bli kjent med hverandre
2. For begge kommunene skaffe oversikt over:
 - Organisering/tjenester/fagområder med tilhørende ledere til og med arbeidsledernivå
 - Gjeldende planer, lokale forskrifter og interne reglement
 - Avtaler med eksterne samarbeidsparter (statlige etater, fylkeskommune, kommuner, IKS, KF, regionråd, vertskommuner)
 - Avtaler med eksterne leverandører av varer og tjenester
3. Avklare kritiske områder (viktige delprosjekter) i gjennomføringsfasen (oppgaver med størst ressursbruk/tidsforbruk) og områder med behov for politiske avklaringer.
4. Forslag til organisering av funksjoner/fagområder i ny kommune

Med bakgrunn i kartleggingen i fase 1 skulle arbeidsgruppene i **fase 2** prioritere og planlegge prosjekter etter følgende mandat:

1. Prioriter og planlegg hvilke oppgaver som skal ligge til de forhåndsbestemte prosjekter, hvilke fagpersoner som bør delta, hvilke eksterne samarbeidsparter som bør involveres, hvilken opplæring som bør gjennomføres og kostnadsrammen for prosjektet.
2. Foreslå ev. andre områder/oppgaver som er så ressurskrevende at de bør etableres som egne prosjekter. Definer innhold i prosjektet i henhold til pkt. 1.

Fase 3 omfattet gjennomføringsfasen. Administrativt ble prosjektet etter hvert omstrukturert med avvikling av arbeidsgrupper og opprettelse av 13 prosjektgrupper. Det ble utpekt ledere av prosjektgruppene og tillitsvalgte i en del grupper, samt mandat og rammebudsjett. Prosjektgruppelederne rapporterte til prosjektleder/prosjektmedarbeider.

4.4.3 Prosjektstyring

Det er flere styringsdokumenter som bør være på plass i en tidlig fase. En overordnet prosjektplan med klare milepæler er viktige dokumenter for prosjektlederen og fellesnemnda.

Sentrale planer for gjennomføringen av sammenslåingsprosjektene har vært:

- Intensjonsplaner eller intensjonsavtaler
- Framdriftsplaner/prosjektplaner
- Omstillingsplaner/planer for overføring av personell

- Informasjonsplaner
- Økonomiplaner
- Planer for kulturbygging og sosiale aktiviteter

Intensjonsavtale

Intensjonsavtalene har ofte blitt utarbeidet i forkant av vedtak om sammenslåing, og vært ett av de viktigste styringsdokumentene for sammenslåingene. Mål for sammenslåingen, hvordan kommunen skal organiseres, og hvor ulike oppgaver, funksjoner og tjenester skal lokaliseres, har ofte vært førende for fellesnemndas arbeid.

Det varierer hvor detaljerte intensjonsavtalene har vært. Nærmere organisering og innretning av den nye kommunen, både politisk og administrativt, har gjerne blitt avklart som en del av sammenslåingsprosessen.

Framdriftsplan/prosjektplan/milepælsplan

En framdriftsplan, prosjektplan eller milepælsplan for hele sammenslåingsløpet bør være klar tidlig, slik at tidsbruken kan tilpasses i de ulike fasene underveis på en fornuftig måte. En slik plan vil også være viktig for å skape forståelse blant ansatte, folkevalgte og innbyggere for sammenhengene mellom de mange ulike elementene som inngår i en slik prosess.

Framdriftsplan kommunesammenslåing																														
Vedtatt av fellesnemnda 22.09.10																														
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030									
Aktivitet - milepeler	A	S	O	N	D	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	J
Administrativ organisering er etablert	★																													
Søknad a-kontobeløp er sendt KRD		★																												
Utarbeide prosjektbudsjett og sende søknad KRD				—																										
Informasjonsplan er vedtatt		★																												
Plan for kulturbygging er vedtatt			★																											
Vedtak om politisk og administrativ hovedstruktur			★																											
Arbeidsgrupper er etablert		★																												
Arbeidsgrupper - fase 1 - status- utfordringer - muligheter		—																												
Arbeidsgrupper - fase 2 - planlegging			—																											
Delprosjekter - gjennomføring				—																										
Identifisere stillinger som blir berørt			—																											
Administrativ toppledelse i ny kommune er tilsatt					★																									
Alle ledere i ny kommune er tilsatt						★																								
Ansettelse og innplasseringer foretatt							★																							
Lopende samkjøring av enheter og virksomheter																														
Identifisere behov for bygningmessige og tekniske investeringer			—																											
Gjennomføring av bygningmessige og tekniske tiltak						—																								
Planleggings- og budsjettprosesser for ny kommune																														
Planlegging av seremoni for kommunesammenslåingen																														
Valg til nytt kommunestyre																														
Nytt kommunestyre avløser fellesnemnd																														
Kommunene er formelt sammensluttet																														

Bilde: Eks på framdriftsplan Mosvik/Inderøy

Omstillingsplan for overføring av personell

Omstillingsplaner for overføring av personell er også viktig å ha på plass tidlig for å sikre at dette foregår på korrekt måte, og for å gi forutsigbarhet for de ansatte med tanke på hvordan disse prosessene skal foregå.

Informasjonsplan

Å få på plass en informasjonsplan kan være like viktig som framdriftsplanen. Fra første dag vil det være stor etterspørsel etter informasjon fra både ansatte og innbyggere i forbindelse med en slik prosess. I noen sammenslåingsprosesser har informasjonsbehovet vært undervurdert. I nye Sandefjord ble det kjøpt fri en informasjonsmedarbeider i 50 prosent stilling. Informasjonsmedarbeideren møtte fast i hovedprosjektgruppa.

Økonomiplan for sammenslåingen

Kommunene bør sikre at de har tilstrekkelig kompetanse, kapasitet, ressurser og myndighet til å håndtere problemstillingene som måtte dukke opp underveis. Startfasen av en sammenslåingsprosess er krevende, og det er mye som skal på plass. Kommuner og fylkeskommuner som slår seg sammen i reformperioden får utbetalt engangstilskudd som skal dekke utgiftene ved sammenslåingen etter en standardisert modell. Disse utbetales etter at det er fattet nasjonalt vedtak.

I de gjennomførte sammenslåingene erfarte de ansatte at arbeidsmengden var svært stor og at de skulle hatt større bemanning. Det er spesielt stort arbeidspress i den første fasen hvor det er mange ulike oppgaver som skal planlegges, iverksettes, gjennomføres og koordineres. Dette forutsetter at det må brukes tid og ressurser for å få til en god start, noe som er viktig for hele prosessen. I Mosvik/Inderøy var de bevisst dette, og sørget for tilstrekkelig med ressurser fra starten av. Dette ga en rask og god start på sammenslåingsprosessen. Mye var klarlagt allerede et halvt år etter at vedtak om sammenslåing var fattet.

Videre er det hensiktsmessig å utarbeide et budsjett for sammenslåingsprosessen.

	Kr avrundet
Prosjektorganisasjon	3 074 000
Innleie av ressurser	3 262 000
Godtgjørelse folkevalgte og tillitsvalgte	460 000
Kontormatriell	100 000
Beverting kurs, møter	178 000
Velferdstiltak ansatte (intern kulturbygging)	180 000
Annonse, reklame, informasjon	80 000
Avgifter, gebyrer, lisenser	270 000
Opplæring, reise, diett	290 000
Innkjøp alle prosjektgrupper	2 750 000
Kjøp av konsulenttenester	2 480 000
Kjøp av tjenester fra andre kommuner	270 000
Kirkelig fellestråd	994 000
Revisjon	110 000
Ekstern kulturbygging	1 100 000
Bredbånd Utøy skole - Mosvik skole	1 850 000
Tilpasning av administrasjonsbygg/legekontor	1 750 000
Tilpasning av servicetorg Inderøy	500 000
SUM KOSTNADER	19 698 000

Bilde: Budsjett for Mosvik/Inderøy

Hvordan oppnå målene med sammenslåingen

En del kommuner har gjort utredninger av hvilke økonomiske rammebetingelser en ny sammenslått kommune vil få, og hvilke potensielle effektiviseringsgevinster som kan hentes ut. Utredningene sier også noe om hvilke utfordringer kommunene står overfor i dag og i framtida når det gjelder tjenester, samfunnsutvikling og demokrati, og hvilke potensielle muligheter og ulemper som kan ligge i etablering av en ny kommune. Hvordan kommunene ønsker å realisere potensielle gevinster og eventuelt avdempe potensielle ulemper, er et spørsmål som bør tas stilling til. Dette kan konkretiseres nærmere gjennom planer for gevinstrealisering. Det er få eksempler på slike planer fra sammenslåinger til nå og det kan være vanskelig å måle effekter av sammenslåingen, men en mulighet er å lage en før- og etter-analyse som kan kartlegge om målene er nådd på viktige områder.

5 Ansatte – arbeidsgiveransvar

En sentral del av en kommunesammenslåingsprosess vil være håndtering av arbeidsgiverpolitiske spørsmål. Arbeidsgiverpolitikk og -strategier kan bl.a. omfatte ledelse, lønns- og arbeidsvilkår, sykefravær-/nærværstiltak, arbeidstid/heltid, identitet og omdømme. I en sammenslåingsprosess vil det være noen ansatte som blir direkte berørt, mens andre ikke blir det. Forutsigbarhet, klare prosedyrer og god informasjon til ansatte er viktig i alle deler av prosessen. Overtallighet i organisasjonen kan håndteres på ulike måter. Arbeidsgiveransvaret kan nedfelles i omstillingsavtaler for sammenslåingen, og ambisjoner om kommunens rolle som arbeidsgiver er også gjerne nedfelt i kommunenes intensjonsavtaler for sammenslåingen.

I en sammenslåingsprosess bør det tas stilling til følgende spørsmål:

- Hvordan skal håndteringen av arbeidsgiveransvaret organiseres?
- Hvem skal involveres i arbeidet med arbeidsgiverpolitikken?
- Hvilke lover og regler gjelder på området?
- Hva skal være sentrale mål og målstrategier for arbeidsgiverpolitikken?
- Hvordan skal ansatte informeres og håndteres i prosessen med tanke på ev. overtallighet (både overfor de som blir direkte berørt og de som ikke blir det)?
- Hvordan skal frikjøp praktiseres i arbeidet med kommunesammenslåingen?
- Hvordan skal lønns- og arbeidsvilkår samordnes, hva er ev. utfordringer og hvilke løsninger skal velges?

Fram til 2017 har de siste sammenslåingene i Norge omfattet to og to kommuner. Det er sannsynlig at omstilling og overføring av personell kan bli mer komplekst i sammenslåinger som omfatter flere kommuner. Som støtte for dette arbeidet har KS utarbeidet en egen veileder om arbeidsrettslige spørsmål som oppstår ved kommunesammenslåinger. Dette kan være et nyttig hjelpemiddel for gjennomføring av slike prosesser. KS kan også bistå medlemmene i arbeidsgiverpolitiske spørsmål.

5.1 Formelle krav – virksomhetsoverdragelse, arbeidsmiljøloven

Sammenslåing av kommuner og fylkeskommuner omfattes av arbeidsmiljølovens regler om virksomhetsoverdragelse (kapittel 16). Det følger av arbeidsmiljøloven at tidligere arbeidsgivers rettigheter og plikter som følger av arbeidsavtale eller arbeidsforhold som foreligger på det tidspunktet overdragelsen finner sted, overføres til ny arbeidsgiver. Dette betyr eksempelvis at de lønnsbetingelser de ulike arbeidstakere har, overføres til ny arbeidsgiver. Ny arbeidsgiver blir også bundet av tariffavtaler som tidligere arbeidsgiver er bundet av, med mindre ny arbeidsgiver reserverer seg mot dette på nærmere bestemte vilkår. Dette innebærer at den nye kommunen/fylkeskommunen i utgangspunktet vil bli bundet av lokale særavtaler dersom ny arbeidsgiver ikke reserverer seg (Deloitte, 2015).

I tillegg vil Hovedavtalens drøftingsregler som hovedregel gjelde alle aspekter ved en slik prosess, og reglene i arbeidsmiljøloven § 16 supplerer avtalen gjennom at tidligere og ny arbeidsgiver skal så tidlig som mulig gi informasjon om og drøfte overdragelsen med den tillitsvalgte. Blant annet skal de rettslige, økonomiske og sosiale følgene av overdragelsen for ansatte drøftes (Deloitte, 2015).

5.2 Arbeidsgiverpolitikk

I mange intensjonsavtaler er temaet arbeidsgiverpolitikk med som eget punkt. I noen tilfeller handler det først og fremst om håndtering av arbeidsgiverrollen i sammenslåingsprosessen, men det er også avtaler som sier noe om hvilke prinsipper som skal ligge til grunn for arbeidsgiverpolitikken i den nye kommunen.

Nye Sandefjord som arbeidsgiver (fra forhandlingsutvalgets utredning)

Den nye kommunen skal ha en tydelig, raus og inkluderende arbeidsgiverpolitikk, og legge til rette for mangfold blant de ansatte i virksomhetene. Kommunen skal ha en aktiv rolle i elevenes 13-årige skoleløp, og bidra til framtidig rekruttering gjennom å ta inn tilstrekkelig antall lærlinger. Den administrative omorganiseringen skal gjennomføres ved en god prosess i nært samarbeid med de tillitsvalgte og medarbeidere. Fellesnemnda skal etablere en egen plan for medbestemmelse etter behandling i det partssammensatte utvalget for sammenslåingsprosessen. Det bør være samsvar mellom overordnet politisk og administrativ organisering. Endelig avklaring av den administrative organiseringen gjøres etter at prosjektleder/framtidig rådmann i ny kommune er ansatt.

Harmonisering av lønnsnivå er et av flere tema som kan adresseres i en slik politikk.

En del kommuner har i intensjonsavtalene spesifisert at ingen skal miste jobben som følge av en sammenslåing, at overtallighet skal håndteres gjennom naturlig avgang, og at man ønsker å utvikle trygge og attraktive arbeidsplasser for de ansatte. Erfaringer fra tidligere sammenslåinger er at slike forsikringer kan bidra til ro og trygghet i sammenslåingsfasen.

5.3 Omstillingsavtale

Det kan være svært nyttig å utarbeide en omstillingsavtale som regulerer arbeidsgiverpolitiske forhold i prosessen. Dersom det er etablert et partssammensatt utvalg,

bør dette ha en sentral rolle i utarbeidelsen av omstillingsavtalen. Avtalen kan omtale medvirkning og medbestemmelse for ansatte, hvordan og når ansatte skal informeres, identifisering av særlig berørte ansatte, organisasjons- og bemanningsplan i den nye kommunen, innplassering i den nye kommunen, omstillingstiltak mv.

Omstillingsavtalen kan vedtas av fellesnemnda og slik gi overordnede føringer for håndtering av arbeidsgiveransvaret i omstillingsprosessen. Tydelig rollefordeling og stor grad av åpenhet og involvering er viktige forutsetninger for en vellykket prosess.

Fellesnemnda Mosvik/Inderøy vedtok tidlig prosedyrer for overføring av personell i forbindelse med sammenslåingen. Prosedyrene var viktige for å skape forutsigbarhet og trygghet blant de ansatte. Her var det også i forbindelse med intensjonsplanen tidligere gitt garantier om at ingen skulle sies opp som følge av sammenslåingen.

Prosedyre for overføring av personell

Vedtatt i fellesnemnda 17.11.10

1. Kommunesammenslåingen innebærer at arbeidsmiljølovens bestemmelser om virksomhetsoverdragelse i kap. 16 får anvendelse. Reglene legges derfor til grunn ved overføring av alt personell til nye Inderøy kommune.
2. Prinsipper for administrativ hovedstruktur skal være godkjent av fellesnemnda før overføring av personell starter.
3. Fellesnemnda har ansvar for prosess med tilsetting av rådmann i ny kommune. Partssammensatt utvalg skal gi uttalelse i saken.
4. Rådmann i ny kommune (eller den han bemyndiger) har ansvar for prosess og innplasserer/tilsetter alle ledere og ansatte i ny kommune, i samarbeid med tillitsvalgte i henhold til Hovedavtalens bestemmelser. Rådmannen vil på bakgrunn av administrativ hovedstruktur, utforme stillingskrav til lederstillinger/administrasjon, og etter behov i forhold til andre stillinger (hovedoppgaver, krav til utdanning, erfaringer, personlige egenskaper). Rådmannen avklarer i hvilke stillinger det er «duplikater» (kan også være flere enn to). Rådmannens utkast til stillingskrav og oversikt over duplikater mv. forelegges berørte tillitsvalgte for drøfting før endelig beslutning om innhold fastsettes. Rådmannen gjennomfører samtaler med alle aktuelle kandidater til stillingen (eget skjema kan benyttes). Den med best samlet kvalifikasjoner (teoretisk og praktisk utdanning samt skikkethet) i forhold til stillingsspesifikasjonen innplasseres/tilsettes. Når to eller flere personer for øvrig står kvalifikasjonsmessig likt, innplasseres/tilsettes den som har lengst tjeneste i egen kommune.
5. Informasjon og drøfting med tillitsvalgte skal skje i hht. Arbeidsmiljølovens § 16 – 5, og utvelgelse og innplassering skal drøftes med tillitsvalgte før tilsetting skjer

I Ølen/Vindafjord, som var to relativt jevnstore kommuner, ble ansettelsesprosessen opplevd som ryddig og oversiktlig. Det var likevel forbedringsmuligheter. En sentral ledergruppe og enhetsledere kunne blitt ansatt på et tidligere tidspunkt slik at de hadde fått bedre tid til å planlegge og bemanne egen virksomhet. Det kunne også vært en fordel om hele bemanningskartet var klart på en gang. Slik prosessen forløp, ble det foretatt avdelingsvis

innplassering, som bidro til at det tok lang tid for enkelte å få avklart sin stilling i den nye kommunen.

5.4 Overtallighet og innplassering

Sammenslåing av kommuner innebærer at en del administrative stillinger overlapper. Dette kan håndteres på ulike måter. En måte er å innplassere en i stillingen i den nye kommunen, og gå til endringsoppsigelse (samtidig tilbud om annen stilling) av andre, med bakgrunn i at det foreligger en reorganisering av virksomheten.

I Danmark ble det ved sammenslåingen til Guldborgsund kommune benyttet et kompetanseskjema. Her skulle de ansatte gjøre rede for hvilke oppgaver de gjorde på daværende tidspunkt og hvilke de ønsket å gjøre i framtiden. Dette gjaldt først og fremst de som jobbet i administrasjonen. Resultatet ga ledelsen et overblikk over kompetansen og gjorde at de kunne tenke nytt rundt sammensetning av personalet og det kunne medføre nye karrieremuligheter for de ansatte (Distriktssenteret, 2015).

Da det ble klart at Mosvik og Inderøy skulle slå seg sammen, ble det ikke ansatt nye dersom ansettelsesbehovet kunne løses gjennom kommunesammenslåingen. Kommunene opplevde samtidig at de hadde overskuddskapasitet i en overgangsperiode. Kommunene benyttet seg av dette ved å øke ressursbruken på utviklings- og omstillingsprosjekter som de ønsket å gjennomføre, samt oppgaver knyttet til planrevisjon, kompetanse, forbedring av kvalitetssystemer og hjemmesider.

Ved sammenslåingen i Re måtte samtlige som var berørt av sammenslåingen søke på den nye stillingen, og det var få som fikk tilsvarende stilling som de hadde hatt tidligere. For de som ble definert som overtallige etter søknadsrunden ble det opprettet en stillingsbank. I Kristiansund/Frei ble ansatte innplassert i stillingene gjennom bruk av drøftinger med hovedtillitsvalgte (Deloitte, 2015).

For nærmere informasjon om juridisk grunnlag og vurderinger av disse spørsmålene vises det til rapporten [Arbeidsrettslige spørsmål som oppstår ved kommunesammenslåinger \(2015\)](#).

5.5 Involvering og medvirkning

I Deloitte-rapporten (2015) oppgis bred involvering som en suksessfaktor av informantene, og at det er viktig å involvere så tidlig som mulig og gjerne så mye som mulig. Bred involvering av tillitsvalgte i utredninger og beslutningsprosesser er et grep som har bidratt til at endringene har blitt godt mottatt og forankret blant både ledere og ansatte. Bred involvering må imidlertid også balanseres opp mot behovet for å ta beslutninger og for framdriften i arbeidet.

5.6 Informasjon til ansatte

Informasjon til ansatte hele veien er særdeles viktig i en omstillingsprosess. Informasjonen bør skje hyppig og regelmessig. I slike prosesser kan det være lurt å informere selv om det nødvendigvis ikke er noe å informere om. Beslutninger som har avgjørende betydning for mange medarbeidere må gis samtidig. Erfaringene fra sammenslåingen av Harstad og Bjarkøy var at informasjonsbehovet var stort. Ansatte følte usikkerhet rundt egen

arbeidssituasjon, og det var derfor behov for rask klargjøring av hvem som blir berørt av sammenslåingen, arbeidssted, pendling, arbeidsoppgaver, overtallighet og hvem som skal være framtidige ledere. Her er også erfaringen at rask avklaring av dette bidrar til å skape trygghet og ro i organisasjonen.

5.7 Kulturbygging blant ansatte

Ulike organisasjoner har ulike kulturer. Når kommuner skal slås sammen, skal også ulike avdelinger slås sammen. Her må ledelsen og de ansatte være bevisste på dette, bruke tid til å bli kjent med hverandre og hverandres rutiner og kultur. Å ta med det beste fra begge eller flere kulturer kan være et godt mål. I byggingen av en ny kommune og organisasjon er det viktig at dette gjøres for alle ansatte, og ikke bare de som er mest direkte involvert i gjennomføringen av selve sammenslåingen.

I sammenslåingen Mosvik/Inderøy ble det gjennom hele prosessen satset bevisst på sosiale trivselstiltak og kultur. Mye av arbeidet i arbeidsgrupper foregikk etter ordinær arbeidstid, og disse møtene ble startet med felles middag. Erfaringen var at dette var en nyttig investering for skape en positiv holdning og engasjement til å gjennomføre et krevende arbeid.

I nye Sandefjord-prosessen ble det blant annet gjennomført bli kjent-møter på tvers av kommunegrensene mellom kommunal-/etatsledere, seksjonsledere og tillitsvalgte. Målet var å lære og høre om hverandres virksomheter. Det ble også gjennomført felles studieturer hvor deltakerne fikk høre om organisering, budsjett, årsverk og aktiviteter. Det var også fokus på spesielle utfordringer den enkelte kommune hadde, og hvilke kvaliteter fra egen virksomhet de spesielt kunne tenke seg å bringe inn i den nye kommunen. I de gjennomførte sammenslåingene har slike aktiviteter vært viktige for å bygge felles kultur på tvers av de tidligere kommunegrensene, og for å føle at en er med på å bygge og utvikle noe nytt og bedre sammen.

Etter å ha blitt kjent med hverandre er det viktig at det utvikles en ny felles identitet eller kultur. Det er mange metoder som kan brukes for dette. For flere tips, se eksempler [her](#).

6 Innbyggerne

6.1 Informasjon

Innbyggerne har behov for fortløpende informasjon om hva som skjer i prosessen, og hvordan den nye kommunen blir innrettet. Informasjon er også viktig for å skape felles interesse og engasjement for den nye kommunen. Det bør også gis muligheter for dialog og deltakelse i prosessen. I gjennomførte sammenslåinger har informasjon blitt gitt gjennom ulike kanaler, f.eks. gjennom egne nyhetsbrev (til alle eller tilpasset ulike målgrupper), lokalaviser, egne nettsider, ulike dialogmøter og folkemøter. I de siste sammenslåingene er også sosiale medier blitt en aktuell kanal.

Som grunnlag for informasjonsarbeidet kan en ta utgangspunkt i følgende spørsmål:

- Hva slags informasjon vil det være behov for i ulike faser av prosessen?
- Hvordan kan det informeres på en best mulig måte, og hvilke informasjonstiltak vil det være behov for?
- Hva ønsker en å oppnå med ulike informasjonstiltak, og hvem er målgruppene?

- Hvordan skal informasjonsarbeidet organiseres, og hvem skal ha ansvar for ulike informasjonstiltak?
- Hvor mye ressurser trengs til dette arbeidet?

Det vil være behov for håndtering og formidling av informasjon fra første dag av sammenslåingsprosessen. En informasjonsplan kan gi oversikt over målgrupper, hvordan informasjonen skal formidles, hvem som er ansvarlig og tidspunkt når informasjonen skal gis.

I Mosvik/Inderøy vedtok fellesnemda en informasjonsplan i en tidlig fase av prosessen. Her ble hovedansvaret for informasjonen tillagt fellesnemda, og prosjektleder hadde ansvar for at informasjonsarbeidet ble utøvd i henhold til planen. Informasjonsplanen ga en grovmasket oversikt over målgrupper, hvordan informasjonen skulle formidles, hvem som var ansvarlig, og tidspunkt for når informasjonen skulle gis. En egen hjemmeside ble etablert for å legge ut fortløpende informasjon rettet mot alle målgrupper. Det ble også gjennomført mer uformelle møter i ulike fora, og en la vekt på å være tilgjengelig for publikum. I Mosvik hadde en også et eget nyhetsblad hvor det ble gitt jevnlig informasjon.

I Ølen/Vindafjord ble det arrangert to runder med folkemøter i alle bygder i forbindelse med sammenslåingsprosessen. Formålet var å komme i dialog med innbyggerne i forbindelse med arbeidet med utformingen av kommunen. I sammenslåingen Harstad/Bjarkøy erfarte de at det kan være ubalanse i interesse- og informasjonsbehov både fra ansatte og innbyggere når en liten og en stor kommune slår seg sammen.

6.2 Identitet og kultur

En viktig del av en kommunesammenslåing vil være å bygge felles kultur og identitet på tvers av kommunegrensene. Det kan være lettere å nå målene for en sammenslåing om ansatte, innbyggere og folkevalgte er eller blir en del av et fellesskap som utvikles sammen. Det vil være behov for kulturbygging på ulike områder og nivåer, både i den kommunale organisasjonen og blant innbyggerne. Erfaringer viser at ny identitet kan bygges uten at dette går på bekostning av innbyggernes identitet til lokalsamfunnet de bor i.

Som grunnlag for å bygge felles kultur og identitet, kan det være aktuelt å ta utgangspunkt i følgende spørsmål:

- Hva er de viktigste forskjellene og likhetene når gjelder kultur og identitet mellom kommunene i dag?
- Hvordan kan kultur- og identitetsforskjeller påvirke sammenslåingsprosessen?
- Hvordan kan en bygge fellesskap mellom kommunene, og hvilke tiltak og planer vil det være behov for?
- Hvordan kan en legge opp sammenslåingsprosessen som helhet slik at en ivaretar behovet for å styrke felles kultur og identitet?

Det er mange eksempler på gode tiltak for å bygge en felles kultur, som tilstelninger og arrangementer på tvers av kommunegrensene, fellesturer for ansatte, felles julebord og andre sosiale og kulturelle tilstelninger underveis i prosessen. Ved noen sammenslåinger har innbyggerne blitt trukket med i visjonsprosesser, utforming av kommunevåpen og kommunenavn.

Sammenslåingen Mosvik/Inderøy var en prosess som ble gjennomført relativt raskt, og hvor tiltak knyttet til bygging av felles kultur og identitet samtidig trekkes fram som en

suksessfaktor. Plan for kulturbygging ble vedtatt av fellesnemnda tidlig. Planen ble utarbeidet av en politisk arbeidsgruppe, og var rettet mot innbyggere, lag og organisasjoner og næringslivet i begge kommuner, med ønske om å gjennomføre felles arrangement for å styrke samholdet i den nye kommunen. Videre planlegging og gjennomføring av tiltak og markeringer ble utført av en egen administrativ prosjektgruppe. Som en del av oppfølgingen av planen ble frivillige lag og organisasjoner oppfordret til felles arrangement.

Et viktig kriterium var at det skulle være fellesarrangement med deltakere på tvers av kommunegrensene. Det kom svært mange søknader, og arrangementene var nyttig for å bli kjent med hverandre og øke samhandlingen mellom innbyggerne på tvers av kommunegrensene. I forbindelse med selve sammenslåingen ble det også lagt opp til en "bryllupsfeiring" med seks fellesarrangementer i ukene rett før og etter sammenslåingen.

Distriktssenteret har på sine nettsider mer om kommunikasjon og eksempler på planer og tiltak ved sammenslåinger. Les mer [her](#).

7 Særskilte tema å være oppmerksom på i etableringen av ny kommune og fylkeskommune

Det er flere tema det er viktig at kommunene og fylkeskommuner planlegger for i denne perioden. Vi går her gjennom noen av problemstillingene som ofte blir trukket frem. Selv om ikke alle utfordringer kan løses før sammenslåingen skjer, er det viktig at kommuner/fylkeskommuner tidlig er bevisste på og har planer for hvordan en skal håndtere disse.

7.1 Organisasjonsmodell i ny kommune/fylkeskommune

Det kan være en fordel å velge administrativ hovedmodell på et tidlig tidspunkt. Organisasjonsmodellen bør være klar innen iverksettningstidspunktet, slik at alle kjenner sin plass i den nye kommunen/fylkeskommunen. For å forberede overgangen til ny organisasjon viser erfaringene at sentrale lederstillinger, inkludert enhetsledere, bør på plass tidlig.

Valg av administrativ hovedmodell vil danne grunnlag for detaljerte utredninger for de enkelte tjenesteområdene. Gjennom arbeids- eller prosjektgrupper kan de ansatte delta i utredninger om innhold, organisering og struktur for tjenesteområdene. Erfaringene viser at disse arbeids- eller prosjektgruppene har vært viktige for å få oversikt over tjenesteområdene i den enkelte kommune og for å kunne utvikle og finne fram til løsninger for den nye kommunen. Gruppene har også blitt opplevd som viktige for å involvere ansatte på tvers av kommunegrensene og for å forankre prosessen i organisasjonene. Gjennom dette arbeidet kan en også starte arbeidet med å bygge en felles kultur.

7.2 Utvikling av lokaldemokratiet

I en sammenslåingsprosess er det viktig å diskutere hvordan lokaldemokratiet skal fungere med nye og utvidede grenser. Departementet har utviklet en [veileder som presenterer grunnleggende sider ved lokaldemokratiet](#), og viser gjennom praktiske eksempler hvordan kommuner kan jobbe godt med lokaldemokratiske spørsmål. Målet med veilederen er at

kommuner som slår seg sammen vurderer sin demokratiske praksis, og utvikler velfungerende demokratiske arenaer til beste for innbyggerne. Veilederen vil også ha nyttige råd og tips til fylkeskommunene.

7.3 Interkommunalt samarbeid – oppsigelse, oppløsning, videreføring

Interkommunalt samarbeid brukes som en betegnelse på ulike former for samarbeid mellom kommuner. Samarbeidet skjer i ulike former, fra det helt uformelle samarbeidet til samarbeid innenfor en definert organisasjonsform, for eksempel et interkommunalt selskap.

Organisasjonsformen avgjør hvordan prosessen for oppsigelse eller oppløsning av samarbeidet må gjennomføres.

Kommuner som har fattet vedtak om sammenslåing må derfor skaffe seg en oversikt over

- hvilke interkommunale samarbeid kommunen deltar i, og
- hvilken form samarbeidene har.

Ved å få en slik oversikt kan kommunen vurdere hvilke samarbeid det er behov for å videreføre i den nye kommunen. For de samarbeidene en kommune skal trekke seg ut av ("oppsigelse"), eller hele samarbeidet skal opphøre ("oppløsning"), gjelder følgende regler:

Samarbeid etter § 27 i kommuneloven

Den enkelte kommune kan med ett års skriftlig varsel si opp sitt deltakerforhold og kreve seg utløst av et interkommunale samarbeid som er etablert etter kommuneloven § 27, hvis ikke annet er avtalt i vedtektene for § 27-samarbeidet, som skal angi vilkår for oppsigelse og avvikling av samarbeidet. Et § 27-samarbeid kan også oppløses hvis alle deltakerne er enig i det.

Det interkommunale styret eller den enkelte deltaker kan bringe en oppsigelse av avtalen om § 27-samarbeid inn for departementet. Hvis samfunnsmessige interesser eller hensynet til samarbeidende kommuner tilsier det, kan departementet gi pålegg om fortsatt samarbeid og eventuelt fastsette nye vilkår for samarbeidet. Departementet har til nå ikke benyttet seg av denne muligheten.

Inndelingslova § 16 har en særregel om kortere oppsigelsesfrist for uttreden av § 27-samarbeid i forbindelse med grenseendringer: kommuner og fylkeskommuner som er med i interkommunalt samarbeid etter kommuneloven § 27, lov om interkommunale selskap eller kommunal særlovgiving kan innen et år fra iverksetting av en grenseendring si opp sitt deltakerforhold, med en frist på 6 måneder. Innen den samme fristen kan også hver av deltakerne kreve at vedtektene for samarbeidet eller selskapsavtalen blir vurdert på nytt.

Vertskommunesamarbeid

Er det interkommunale samarbeidet organisert som et vertskommunesamarbeid etter reglene i kommuneloven kapittel 5 A, gjelder reglene i § 28-1i ved oppsigelse og oppløsning av vertskommunesamarbeidet. Samarbeidet kan oppløses med øyeblikkelig virkning hvis alle deltakerne er enige om det. Videre kan den enkelte deltakerkommune si opp sitt deltakerforhold med ett års varsel, hvis ikke annet er avtalt mellom deltakerne. Samarbeidet vil da kunne fortsette mellom øvrige deltakere.

Oppsigelsesfristen er ikke til hinder for at en samarbeidskommune trekker seg ut av samarbeidet med øyeblikkelig virkning – dette er den tredje og siste alternativet for opphør eller uttreden av et vertskommunesamarbeid. Slik øyeblikkelig uttreden skjer ved at samarbeidskommunen trekker tilbake den myndigheten den har delegert til vertskommunesamarbeidet. Ved slik øyeblikkelig uttreden vil vertskommunen ha krav på det vederlag samarbeidskommunen skulle ha betalt til vertskommunen i oppsigelsestiden. Det skal fastsettes nærmere regler for uttreden og avvikling av samarbeidet i samarbeidsavtalen, for eksempel en annen oppsigelsesfrist.

Samarbeid i interkommunalt selskap

Et interkommunalt selskap er regulert av lov om interkommunale selskaper ("iks-loven"). Hovedreglene i loven er at den enkelte deltaker kan si opp sitt deltakerforhold i selskapet og kreve seg utløst av dette med ett års skriftlig varsel, med mindre noe annet er fastsatt i selskapsavtalen. Deltakerne kan også vedta oppløsning av selskapet dersom alle er enige om det, men oppløsningen krever godkjenning fra departementet.

I likhet med det som gjelder for § 27-samarbeid, kan oppsigelse fra samarbeid etter iks-loven bringes inn for departementet, og departementet kan gi pålegg om at deltakerforholdet skal fortsette i et nærmere bestemt tidsrom, eller inntil videre, hvis samfunnsmessige interesser, herunder hensynet til publikum i en eller flere av de deltakende kommuner eller fylkeskommuner, eller hensynet til de enkelte deltakere, tilsier det.

Tilsvarende som for § 27-samarbeid gjelder særregelen i inndelingslova § 16 også ved oppsigelse fra samarbeid i et interkommunalt selskap i forbindelse med grensejustering. Deltakerne kan innen et år fra iverksetting av en grenseendring si opp sitt deltakerforholdet, med en frist på 6 måneder, og hver av deltakerne kan kreve at vedtektene for samarbeidet eller selskapsavtalen blir vurdert på nytt.

Løsere, avtalebaserte samarbeid

Ved et samarbeid som ikke er organisert etter de etablerte samarbeidsformene, men i en avtale mellom samarbeidspartene, er det samarbeidsavtalen som regulerer hvordan oppsigelse eller oppløsning av samarbeidet skal skje. Oppstår det spørsmål som ikke er direkte regulert i avtalen, må svarene finnes etter en tolkning av avtalen og kontraktsrettslige prinsipper.

[Les mer om temaet i rapporten: Selskaper og kommunereform, KS Advokatene, 2016](#)

7.4 Anskaffelser

Sammenslåinger av kommuner/fylkeskommuner reiser særegne spørsmål knyttet til etterlevelse av anskaffelsesregelverket og anskaffelsespraksis. Blant annet: I hvilken grad kan en ny, sammenslått kommune/fylkeskommune benytte seg av avtaler de tidligere kommunene/fylkeskommunene har inngått? Hvilke særlige forhold bør en kommune/fylkeskommune som er i en endringsprosess ta hensyn til når den gjør innkjøp? Hvilke nye muligheter innebærer en ny og større organisasjon for innkjøpsfeltet?

På oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet laget Inventura AS en veileder til kommune om anskaffelsesreglene i forbindelse med kommunereformen. Veilederen gir ikke svar på alle anskaffelsesrettslige problemer som vil kunne oppstå i forbindelse med

kommunereformen, men behandler aktuelle problemstillinger som mange kommuner vil møte og er ment å fungere som et praktisk verktøy.

- [Veileder til reglene om offentlige anskaffelser i forbindelse med kommunereformen](#)

7.5 Samkjøring av IKT-systemer

Erfaring viser at samkjøring av ulike IKT-systemer er en utfordring ved kommunesammenslåinger, og dette har vært et av de mest kostnadskrevende enkeltområdene.

Felles IKT-plattformer og systemer i den nye kommunen er en forutsetning for samkjøring av ulike oppgaver og funksjoner, og for å kunne hente ut raske gevinster ved en sammenslåing.

Noen kommuner som skal slå seg sammen har i dag ulike plattformer og løsninger, mens andre allerede har felles systemer. For kommuner med ulike plattformer kan samkjøring av IKT-systemer være både tids- og ressurskrevende. Samtidig kan det være utfordringer knyttet til å skaffe oversikt over status og utfordringer, behovsanalyser og valg av nye løsninger, tilpassing av eksisterende kontrakter og håndtering av nye innkjøpsbehov.

Som grunnlag for samkjøring av IKT-systemer kan det være en fordel å klarlegge følgende spørsmål:

- Hva er status når det gjelder IKT-systemer i kommunene i dag?
- Hvilke behovsanalyser vil det være behov for?
- Hvilke kriterier skal legges til grunn for de løsninger som velges?
- Hva er kritiske faktorer for å sikre gode prosesser og gode løsninger?
- Hvordan skal arbeidet med samkjøring av IKT-systemer ledes og organiseres, og hva kreves når det gjelder kompetanse, bemanning, opplæring og kostnader i slike prosesser?
- Hvordan skal eksisterende IKT-kontrakter og nye innkjøpsbehov håndteres, og hvilke utfordringer kan en få i forbindelse med dette?

Det er viktig å lage en strategi for samkjøring av ulike IKT-systemer ved en sammenslåing.

I de tidligere sammenslåingene har aktuelle IKT-løsninger blitt utredet i ulike faggrupper. Dette kan være både tids- og arbeidskrevende, og ikke alle har kommet helt i mål med dette arbeidet på sammenslåingstidspunktet. Det vil si at harmonisering og samkjøring av IKT-systemer er noe som også har pågått etter at den nye kommunen er etablert, noe som kan det føre til at oppstarten av den nye kommunen blir ekstra krevende.

I noen av sammenslåingene har en ansatt felles IKT-sjef på et tidlig tidspunkt, sammen med blant annet personalsjef, økonomisjef og kommunalsjefer.

I Mosvik/Inderøy ble IKT-løsningene trukket fram som noe av det som det var størst utfordringer med. Begge kommunene var med i ulike interkommunale samarbeid, og ingen av kommunene hadde selv spesiell IKT-kompetanse lokalt. Kompetansen satt i andre kommuner som var vertskommuner for samarbeidene. Dette gjorde det vanskeligere å få oversikt over utfordringene.

I Sandefjord-prosessen var en kartleggingsgruppe for IKT noe av det første som ble opprettet etter at kommunesammenslåingen var godkjent. IKT-kartleggingen var ferdig

høsten 2015, og etter at prosjektlederen for sammenslåingen var på plass, fikk IKT-gruppa i ansvar å starte integrasjonsarbeidet mellom kommunen.

Statens kartverk har fått en nøkkelrolle som koordinator for digitale tjenester i kommunereformen. Rollen omfatter blant annet detaljering og oppfølging av en aktivitetsoversikt for å forberede og gjennomføre sammenslåingsprosessene, samt koordinere samarbeidet mellom statlige etater og involverte kommuner, avdekke avhengigheter mellom ulike IT-løsninger og gi informasjon til alle involverte. Les mer [her](#).

[Les mer i rapporten: Digitale konsekvenser av kommunesammenslåing, PA på oppdrag for KS, 2016](#)

7.6 Arkiv

Kommunene og fylkeskommuner har i henhold til arkivloven et selvstendig ansvar for å ordne og innrette sine arkiver slik at dokumentene er sikret som informasjonskilder for samtid og ettertid

Sammenslåing får store konsekvenser for kommunens/fylkeskommunens dokumentasjon, enten den er på papir eller digital. Arkiv fra de nåværende kommunene/fylkeskommunene skal avsluttes og avleveres til depot, og arkiv i de nye skal etableres. Det er viktig å sette i gang tiltak tidlig i gjennomføringsfasen for å unngå informasjonstap og legge til rette for effektiv forvaltning i den nye kommunen/fylkeskommunen. Kommunene/fylkeskommunene er selv ansvarlig for at arkiv og dokumentasjon (inkludert innholdet i fagsystemer) blir håndtert på rett måte. Arkivverket gir veiledning om hvordan dette ansvaret kan ivaretas. Veiledningen omhandler blant annet håndtering av eksisterende papirarkiv og digitale arkiv, og etablering av arkiv i den nye kommunen/fylkeskommunen.

- [Les mer på Arkivverkets hjemmesider](#)

I sammenslåingsprosessen vil det være viktig å klarlegge følgende spørsmål:

- Hvilke arkivløsninger finnes i dag, og hvordan håndteres disse?
- Hvilke arkivrutiner og systemer skal den nye kommunen/fylkeskommunen ha?
- Hvordan skal gamle arkiv avsluttes og oppbevares?
- Hva innebærer dette av oppgaver og ressurser, og hvordan skal arbeidet organiseres og gjennomføres?

I de tidligere sammenslåingene har ansvaret for å se nærmere på arkiv vært lagt til en av arbeidsgruppene, gjerne i kombinasjon med IKT. Arbeidet med å avslutte og etablere nye arkiv kan være både ressurs- og tidkrevende, og i de fleste sammenslåingene som er gjennomført, har arbeidet med dette blitt videreført etter at sammenslåingen har funnet sted.

Erfaringene viser også at det kan bli økt etterspørsel etter gamle dokumenter i forbindelse med en sammenslåing, og dette krever mye fra arkivfunksjonen. Når det skal bygges ny arkivfunksjon må det også tegnes opp ny struktur for organisasjonen, med arbeidsflyt, roller og ansvar, slik at tilgang og linje blir plassert riktig. Det er en ryddejobb, men en god investering. Dette var noe som ble gjort i sammenslåingen Harstad/Bjarkøy med stort hell.

Det kan også være nyttig å avklare hvordan man arkiverer det som er arkivverdig i den nye kommunen/fylkeskommunen før den er etablert.

Riksarkivaren har fått utarbeidet en særskilt veileder i håndtering av arkiv og dokumentasjonsforvaltning for arkivledere i kommuner som planlegger kommunesammenslåing. Veilederen vil også gjelde for fylkeskommuner.

Denne veilederen omfatter tre faser:

- Del I omhandler fasen fram til vedtak er fattet. Denne delen tar for seg planleggingen av prosessen på et overordnet nivå og informerer om konkrete tiltak som kan igangsettes før vedtak fattes.
- Del II omhandler fasen fra vedtak er fattet til sammenslåing er gjennomført, og gir konkrete råd om håndtering av eksisterende arkiver og planlegging av dokumentasjonsforvaltning i ny kommune.
- Del III omhandler etableringen av ny kommune. Den tar for seg etablering av arkivfunksjon og dokumentasjonsforvaltning i ny kommune. Denne delen gir også råd om langsiktig arbeid med arkiv og dokumentasjonsforvaltning i ny kommune. For mer informasjon, se: <http://www.kommunereformarkiv.no/>

7.7 Om kommunal planstrategi

[Plan- og bygningsloven § 10-1](#) stiller krav om at kommunestyret skal utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Dette skal skje minst én gang hver valgperiode og senest innen ett år etter konstituering. Det er ofte hensiktsmessig at forberedelser og arbeidet med kommunal planstrategi starter opp før nytt kommunestyre konstitueres.

Ved sammenslåing av kommuner vil det være behov for å utarbeide nye planer som er tilpasset forutsetningene for den nye kommunen. Når kommunene har fattet vedtak om å slå seg sammen, kan arbeidet med kommunal planstrategi for den nye kommunen forberedes og startes opp.

I [brev fra departementet til kommunene datert 29.04.2015 om kommunal planstrategi og forholdet til kommunereformen](#), gis det råd om hvordan kommunene kan forholde seg til planstrategiarbeidet i denne perioden.

7.8 Forholdet til statlige felleskomponenter

En kommunesammenslåing og fylkessammenslåing vil også påvirke de tre statlige felleskomponentene matrikkelen, folkeregisteret og enhetsregisteret. Matrikkelen er landets offisielle register for eiendommer, adresser, bygninger og boliger. Statens kartverk har ansvar for denne. Folkeregisteret (Skatteetaten) er oversikten over alle landets innbyggere, og enhetsregisteret (Brønnøysundregisteret) inneholder nøkkelopplysninger om bedrifter og frivillige organisasjoner.

Matrikkelen er det første registeret som må endres i forbindelse med en sammenslåing. Statens kartverk har derfor fått en rolle som koordinator for samhandling og informasjon mellom de ulike statlige registereierne.

Det er også viktig å koordinere samarbeidet mellom statlige etater og involverte kommuner, for å avdekke avhengigheter mellom ulike IT-løsninger på et tidlig tidspunkt.

Kartverket kan bistå kommunene med informasjon om endringer som er viktig å ta høyde for etter at kommunene har fattet vedtak om sammenslåing.

- <http://kartverket.no/eiendom/adressering/kommunereformen/>

7.9 Informasjon til berørte interesser

Det er viktig at det gis god informasjon til berørte interesser og organisasjoner som blir påvirket av sammenslåinger. For eksempel vil kirkelige fellesråd slås sammen som følge av kommunesammenslåing. Utgifter til sammenslåing av kirkelige fellesråd dekkes innenfor departementets støtte til dekning av kommunenes engangskostnader i reformen. Departementet legger til grunn at de aktuelle engangskostnadene til sammenslåing av kirkelige fellesråd ikke behøver tas med i beregningsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn.

8 Konstituering av nytt kommunestyre og fylkesting (§ 27)

Leder av fellesnemnda skal innkalle til konstituerende kommunestyre-/fylkestingsmøte innen 1. november høsten før sammenslåingen trer i kraft. Funksjonstiden til fellesnemnda går ut når det nye kommunestyret/fylkestinget er konstituert.

Kommunestyrene og fylkestingene i de opprinnelige kommunene/fylkeskommunene er formelt i funksjon til sammenslåingstidspunktet. Når sammenslåingen skjer i forbindelse med ordinært kommunestyre- og fylkestingsvalg, betyr det at fungeringsperioden forlenges med to måneder. Ansvar og fullmakter er i denne perioden begrenset til nødvendig avslutning av virksomheten i de gamle kommunene.

9 Økonomireglene i kommuneloven og sammenslåing av kommuner/fylkeskommuner

Økonomireglene i kommuneloven og tilhørende forskrifter gjelder også ved sammenslåing av kommuner og fylkeskommuner.

9.1 Årsbudsjett, årsregnskap og økonomiplan

Hver kommune/fylkeskommune skal utarbeide årsbudsjett og årsregnskap for det siste driftsåret før sammenslåingen. Årsbudsjettet vedtas på vanlig måte av kommunestyret/fylkesting i den enkelte kommune.

Regnskapet for det siste driftsåret for de tidligere kommunene/fylkeskommunene, legges fram etter sammenslåingen og vedtas av det nye kommunestyret/fylkestinget.

Hver kommune/fylkeskommune skal i nest siste driftsår utarbeide en fire-årig økonomiplan som omfatter det siste driftsåret før sammenslåingen og de tre etterfølgende år. Økonomiplanene kan gi nyttig informasjon til fellesnemndas arbeid med økonomiplan for det første driftsåret i den nye kommunen.

9.2 Overgang til ny kommune/fylkeskommune

Fellesnemnda skal utføre det forberedende arbeidet med økonomiplanen og årsbudsjettet for det første driftsåret. Økonomiplanen og årsbudsjettet for første driftsår vedtas av kommunestyret/fylkestinget innen 31.12. året før sammenslåingen. I årsbudsjettet for det første driftsåret i den nye kommunen er det ikke aktuelt å vise beløp for det foregående budsjettår og for det sist vedtatte årsregnskapet.

Det skal utarbeides en foreløpig åpningsbalanse for den nye kommunen/fylkeskommunen innen 1. mars i det første driftsåret. Endelig åpningsbalanse vedtas av kommunestyret/fylkestinget..

Årsregnskap skal utarbeides fra og med første driftsår. I årsregnskapet for det første driftsåret er det ikke aktuelt å vise beløp for sist avlagte årsregnskap. Balanseregnskapet må vise beløp for åpningsbalansen i tillegg til beløp for det første driftsåret.

I Sandefjord-prosessen er det innenfor økonomiområdet etablert delprosjektgrupper på fem sentrale områder: budsjett, regnskap, lønn, fakturering, innfordring og skatt.

Erfaringer fra andre sammenslåinger er at det er lurt å samkjøre økonomisystemer og budsjett det siste året før sammenslåingen. Disse kan også ta hensyn til planer for gevinstrealisering og harmonisering av lønnsnivå.

10 20 anbefalinger om gode grep på veien til ny kommune

I rapporten "Gode grep på veien til ny kommune" har Telemarksforskning, med utgangspunkt i erfaringene fra gjennomførte sammenslåinger, satt ned 20 anbefalinger om gode grep på veien til en ny kommune. Under presenteres disse etter de ulike områdene i heftet.

Den nye kommunen

1. **Kom raskt i gang med prosessen etter at vedtak om sammenslåing er fattet.** Dersom en sammenslåing skal gjennomføres på 1,5 år, krever dette at det utarbeides mange planer og gjennomføres mange beslutninger i løpet av første halvår.
2. **Tilstrebe likeverdighet i gjennomføringsprosessen.** En prosess kan legges opp på en likeverdig måte selv om det er forskjeller i størrelsen på kommunene som inngår. Her kan dette bl.a. innebære at små kommuner har større representasjon i visse organer enn det innbyggertallet skulle tilsi.
3. **Lag så tidlig som mulig en oversikt over hva som må være på plass på sammenslåingstidspunktet.** En sammenslåingsprosess er ikke nødvendigvis ferdig ved sammenslåingstidspunktet. Det kan derfor være nyttig med en oversikt over hva som må være på plass og hva som kan vente til etter at den nye kommunen er etablert.
4. **Lær av andre.** Informasjon- og erfaringsutveksling med andre pågående prosesser vil utvilsomt være nyttig.

Prosjektorganisering

5. **Deleger vide fullmakter til fellesnemnda slik at den kan fatte de fleste beslutninger som gjelder etablering av den nye kommunen.** For å sikre en effektiv prosess bør det være en klar rollefordeling mellom fellesnemnda og kommunestyrene og mellom fellesnemnda, arbeidsutvalg og prosjektleder. Vedtaksmyndighet i spørsmål som ikke er av overordnet prinsipiell karakter, bør delegeres til arbeidsutvalg og prosjektleder.
6. **Sørg for at prosjektleder er på plass så tidlig som mulig.** Noen har brukt lang tid på å komme i gang med sammenslåingen fordi det har tatt lang tid å få prosjektleder på plass. Dette oppleves som bortkastet tid og er uheldig for prosessen. Det kan være slitsomt for de ansatte å gjennomføre en sammenslåingsprosess i kombinasjon med at ordinær drift skal opprettholdes. Det er derfor også viktig at sammenslåingsprosessen ikke blir lenger enn nødvendig.
7. **Det bør tidlig tas stilling til om prosjektleder skal være rådmann for den nye kommunen.** Dersom prosjektleder også er framtidig rådmann, kan det være en fordel fordi prosjektleder da får være med å utforme kommunen han senere skal lede. Det kan også være en fordel med tanke på å sikre kontinuitet i overgangen til en ny kommune. Sammenslåingsprosessen er ikke nødvendigvis ferdig ved sammenslåingstidspunktet.
8. **Lag så tidlig som mulig en framdriftsplan for gjennomføring av sammenslåingsprosessen.** En framdriftsplan vil være en forutsetning for å skape

forståelse for sammenhengene mellom de mange ulike elementene som inngår i en sammenslåingsprosess, og for å kunne lage et prosjektbudsjett med tidsbruk på ulike aktiviteter.

9. **Å få på plass en informasjonsplan må ha like stor prioritet som arbeidet med framdriftsplanen.** Det vil være stor etterspørsel etter informasjon fra både ansatte og innbyggere i forbindelse med en slik prosess. I noen sammenslåingsprosesser er informasjonsbehovet undervurdert. Uten informasjonsplan kan informasjonen som gis, bli tilfeldig og prosessen skadelidende.
10. **Sørg for nødvendig kompetanse og kapasitet i prosjektorganisasjonen fra dag 1.** En kommunesammenslåing er en krevende prosess, og arbeidsmengden har i noen tilfeller vært undervurdert. Tilstrekkelig kapasitet og kompetanse i prosjektorganisasjonen er en forutsetning for å kunne håndtere mange krevende oppgaver i startfasen. Prosjektleder bør ha bred erfaring fra kommunal sektor og større omstillingsprosesser.
11. **Sørg for å ha toppledelse tidlig på plass i den nye kommunen, helst ett år før sammenslåingen.** Dette forutsetter at den administrative hovedstrukturen vedtas tidlig. Det er også en fordel å få tidlig på plass leder for IKT, økonomi og personal.
12. **Sørg for at enhetsledere er på plass så tidlig at de kan være med på planlegging, organisering og innplassering av de områder de skal lede.** Enhetsledere bør være på plass ca. trekvart år før sammenslåingstidspunktet.
13. **Lag en plan for gevinstrealisering.** Gevinster kan realiseres, bl.a. gjennom mer effektiv drift, større og sterkere fagmiljøer og bedre tjenester og samfunnsutvikling. Intensjonsplanene gir gjerne føringer på hvilke gevinster en ønsker å realisere, men det kan være en fordel å tydeliggjøre dette gjennom mer konkrete planer for gevinstrealisering, og hvordan en vil hente ut gevinster på kort og lang sikt. Overtallighet i en overgangsfase kan f.eks. utnyttes til å gjennomføre utviklingsprosjekter for den nye kommunen som ellers kan være krevende å gjennomføre.

Ansatte – arbeidsgiveransvar

14. **Sørg for god medvirkning av tillitsvalgte i hele prosessen.** Det er bedre at tillitsvalgte er med på «for mye» enn for lite. Tillitsvalgte er en viktig informasjonskanal, og det er en fordel at disse har god kjennskap til prosessen og forståelse av de valg som fattes.
15. **Lag en omstillingsplan/prosedyre for overføring av personell til ny kommune.** Avklar så tidlig som mulig hvordan personell skal overføres til ny kommune, og hvem som blir berørt av sammenslåing og hvem som ikke blir det. Dette er viktig for å skape forutsigbarhet, trygghet og ro i organisasjonene.
16. **Involver ansatte i arbeidsgrupper/prosjektgrupper/temagrupper på tvers av kommunegrensene for å beskrive dagens status i kommunene og for å utvikle tjenesteområdene i den nye kommunen.** Klarlegging av dagens status er en oppgave som kan iverksettes raskt, og vil være et sentralt fundament for utforming av ny kommune. Slike arbeidsgrupper er også viktige for å bli kjent med hverandre og for å bygge felles kultur.

17. **Kartlegg behov for lønnsharmonisering og hvordan slik harmonisering eventuelt skal skje.** Lønnsnivået kan variere mellom kommunene. Dersom det går lang tid med lønnsforskjeller som oppleves urettferdige, kan dette være uheldig for arbeidsmiljøet.

Økonomi og systemer

18. **Samkjør økonomisystemer og budsjett det siste året før sammenslåingen.** Disse bør også ta hensyn til planer for gevinstrealisering og harmonisering av lønnsnivå.
19. **Ha tidlig fokus på samkjøring av IKT og arkiv.** Dette er oppgaver som kan være både resurs- og tidkrevende. I regi av Riksarkivaren er det utarbeidet en veileder i håndtering av arkiv og dokumentasjonsforvaltning for arkivledere i kommuner som planlegger en kommunesammenslåing. På oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet har Inventura utarbeidet en veileder til reglene om offentlige anskaffelser i forbindelse med kommunereformen.

Innbyggere

20. **Lag en plan for felles kulturbygging som omfatter både ansatte og innbyggere, og prioriter ressurser til dette.** Kulturbygging har vært en prioritert oppgave i flere av de vellykkede sammenslåingene, og ressursene som er benyttet til dette omtales som «vel anvendte midler». Tiltakene kan omfatte ulike aktiviteter underveis i prosessen, men også større markeringer av selve sammenslåingen. Deltakelse og medvirkning er viktig for å skape eierskap og engasjement for utviklingen av den nye kommunen.

Utgitt av:
Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Forsidebilde: Colourbox

Omslag:
Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon - 04/2017

Vedlegg:

Eksempler på mandat / reglement / funksjonsbeskrivelse for fellesnemnda fra

- Indre Fosen kommune
- Orkland kommune
- Nye Asker kommune

Indre Fosen kommune:

Indre Fosen kommune

(vedtak i kommunestyrene i Leksvik og Rissa hhv 18.06.2015 og 12.05.2015).

Fellesnemnda har fått følgende mandat fra kommunestyrene i Leksvik og Rissa:

Fellesnemnda har fått følgende mandat fra kommunestyrene i begge kommunene:

- Kan inngå avtaler på vegne av den nye kommunen.
- Tar avgjørelse i valg av hovedmodell for den politiske organiseringen av den nye kommunen. Herunder reglement for de nye politiske organene og reglement for arbeidsvilkårene for kommunens politikere.
- Tar avgjørelse i valg av hovedmodell for administrativ organisering av den nye kommunen.
- Vedtar kommunevåpen for den nye kommunen.
- Godkjenner framdriftsplan i sammenslåingsprosessen.
- Vedtar budsjett for sammenslåingsprosessen.
- Har ansvaret for det forberedende arbeidet med budsjettet for det første driftsåret etter at sammenslåingen er satt i verk (2018).
- Gir uttalelser til Fylkesmannen i de to fylkene om budsjett og økonomi- og handlingsplan for de to kommunene.
- Tar avgjørelser i spørsmål som gjelder lokaliseringen av ulike administrative og tjenesteproduserende enheter i den nye kommunen.
- Ansetter rådmann og revisor i den nye kommunen.
- Har fullmakt til overføring av personell til den nye kommunen.
- Kan foreta mindre justeringer i organisering og beskrivelse av prosjektet.
- Tar avgjørelser i andre spørsmål knyttet til sammenslåingsprosessen og forhold knyttet til ny kommune.
- Tar ansvar for informasjonsarbeid og involvering av innbyggerne under utvikling av den nye kommunen.

Orkland kommune

Innstilling fra fellesnemnda
i Orkland av 23.01.2017 til kommunestyrene i Orkdal, Meldal, Snillfjord og Agdenes.

1. Formål

Fellesnemnda får som mandat å forberede kommunesammenslåingen, og sikre nødvendig samordning mellom de fire kommunene i perioden fra søknad om sammenslåing er sendt, til konstituerende møte er holdt av nyvalgt kommunestyre.

2. Fellesnemndas sammensetning

Fellesnemnda består av formannskapene i de fire kommunene. Det gir ei fellesnemnd på 28 representanter. Nemnda velger selv leder og nestleder (jfr inndelingslova § 26).

3. Fellesnemndas fullmakter

Fellesnemnda skal søke å oppnå konsensus i alle avgjørelser. Ved uenighet skal Fellesnemnda vurdere om spørsmålet kan utsettes til etter at nytt kommunestyre er konstituert. Forhold som likevel vurderes som nødvendig å ta stilling til avgjøres med alminnelig flertall. Nemndas leder (møteleder) har dobbeltstemme ved stemmelikhet.

Fellesnemnda skal i åpne møter planlegge og forberede iverksettingen av sammenslåingen fram til nytt konstituering av nytt kommunestyre i nye Orkland kommune. Herunder ligger ikke styringen av den daglige driften i de fire kommunene fra til sammenslåingstidspunktet.

Dette innebærer at fellesnemnda;

- a. Gjennomgår og vurderer alle prinsipielle forhold ved sammenslåingsprosessen. Videre kan fellesnemnda fatte vedtak i alle saker som er nødvendig for å etablere den nye kommunen med mindre dette påvirker en eller flere av de eksisterende kommunene. Nemnda disponerer engangstilskudd og reformstøtte fra staten i forbindelse med kommunesammenslåingen.
- b. Kan inngå avtaler på vegne av den nye kommunen.
- c. Godkjenner sentrale styringsdokumenter i prosessen som
 - Framdriftsplan / prosjektplan
 - Økonomiplan for selve sammenslåingsprosessen.
 - Omstillingsplaner / planer for overføring av personell.
 - Kommunikasjonsplaner (internt og eksternt).
 - Planer for kulturbygging og sosiale aktiviteter.
 - Eventuelt andre dokument som anses nødvendig for ansvarlig styring av prosessen.
- d. Tar avgjørelse i valg av hovedmodell for den politiske organiseringen av den nye kommunen. Herunder reglement for de nye politiske organene og reglement for arbeidsvilkårene for kommunens politikere.
- e. Drøfter valg av hovedmodell for administrativ organisering av den nye kommunen, sammen med prosjektleder / ny rådmann.
- f. Vedtar kommunevåpen for den nye kommunen.
- g. Har ansvaret for det forberedende arbeidet med budsjettet for det første driftsåret etter at sammenslåingen er satt i verk (2020).
- h. Kan gi uttalelser om årsbudsjett og økonomi- og handlingsplan i de fire kommunene.
- i. Ansetter rådmann og revisor i den nye kommunen. Fellesnemnda tar stilling til revisjonsordning for den nye kommunen etter innstilling fra kontrollutvalgene i de fire kommunene.

Orkland kommune forts....

4. Forholdet til kommunestyrene

Kommunene har i perioden frem til 1. januar 2020 ansvar for sin ordinære drift, men spørsmål som kan ha betydning for den nye kommunen bør først drøftes i fellesnemnda. Dersom enkelte saker som vedkommer sammenslåingsprosessen er av en slik art at dem må behandles i en eller flere kommunestyre, har Fellesnemnda tilrådingsrett overfor kommunestyrene. Dette gjelder spesielt tiltak knyttet til handlingsprogram / økonomiplan, der investeringer må vurderes spesielt.

5. Arbeidsutvalg

Arbeidsutvalget er satt ned av fellesnemnda ut fra vedtar på representanter fra den enkelte kommune. Utvalgets hovedoppgave er fastsette agenda for fellesnemndas møter. Arbeidsutvalget har innstillingsrett overfor fellesnemnda. Det skal også fremme forslag om sammensetning og mandat for eventuelle folkevalgte temakomiteer som nedsettes av fellesnemnda.

6. Partssammensatt utvalg

Partssammensatt utvalg er underlagt fellesnemnda som består av arbeidsutvalget, samt en tillitsvalgt fra hver av kommunene. Utvalget skal behandle saker som gjelder forholdet mellom den nye kommunen som arbeidsgiver og de ansatte. Utvalget skal behandle saker som vedrører overordnede personalpolitiske spørsmål, retningslinjer og planer i forbindelse med kommunesammenslåingen.

7. Delegering

Fellesnemnda kan gi arbeidsutvalget og / eller administrasjonen fullmakt til å gjøre vedtak i enkeltsaker eller i saker som ikke er av prinsipiell karakter.

8. Saksforberedelse

- a. Prosjektleder / ny rådmann forbereder saker til fellesnemndas arbeidsutvalg.
- b. Arbeidsutvalget innstiller i saker til fellesnemnda.
- c. Rådmennene og prosjektleder har møte- og talerett i fellesnemnda.

9. Funksjonsperiode

Fellesnemnda konstituerer seg selv og velger selv leder og nestleder.

- a. Fellesnemndas funksjonsperiode varer fram til konstituering av kommunestyret i nye Orkland kommune.
- b. Lederen i fellesnemnda kaller sammen det nyvalgte kommunestyret til konstituerende møte.
- c. Leder av fellesnemnda leder møtet fram til ny ordfører er valgt.

10. Interkommunalt samarbeid

Fellesnemnda kan fremme innstilling overfor kommunestyrene dersom det blir behov for å gjøre endringer i interkommunale samarbeid fram mot sammenslåingstidspunktet.

Nye Asker kommune

<https://www.asker.kommune.no/nye-asker-kommune/viktige-datoer-fram-mot-2020/fellesnemnd/>

Fellesnemnda skal tilstrebe konsensus i alle saker.

Fellesnemnda skal:

- Gjennomgå og vurdere alle prinsipielle forhold vedr sammenslåingsprosessen. Videre kan fellesnemnda fatte vedtak i alle saker som er nødvendig for å etablere den nye kommunen med mindre dette påvirker en eller flere av de eksisterende kommunene. Nemnda disponerer engangstilskudd og reformstøtte fra staten i forbindelse med kommunesammenslåingen.
- Utarbeide et utfyllende mandat for ny rådmann og iverksette en ansettelsesprosess i løpet av høsten 2016.
- Fastsette arbeidsgiverpolitikk for den nye kommunen i tråd med medbestemmelsesordningen i hovedavtalen og arbeidsmiljøloven.
- Utgjøre arbeidsgiversiden i felles partssammensatt utvalg.
- Utarbeide omstillingsdokument som legger grunnlag for arbeidsgiverpolitiske spørsmål under sammenslåingsprosessen.
- Fremlegge forslag til budsjett og økonomiplan for det nye kommunestyret.
- Foreslå nye satser for offentlige avgifter, gebyrer og egenbetalinger
- Foreslå revisor for den nye kommunen til kommunestyrets første møte.
- Utarbeide forslag til delegeringsreglement som behandles og vedtas av det nye kommunestyret.
- Utarbeide forslag til politisk reglement, godtgjørelsesreglement og øvrige reglement som skal vedtas av kommunestyret.
- Fastsette godtgjørelser for fellesnemndas virksomhet og andre oppnevnte utvalg underlagt fellesnemnda.
- Utarbeide forslag til beredskapsplan for den nye kommunen
- Ta stilling til organisering av pensjonsordninger for den nye kommunen.
- Utarbeide en helhetlig kommunikasjonsplan for arbeidet med kommunesammenslåingen.
- Etablere administrativt prosjektråd bestående av rådmennene. Prosjektrådet bistår fellesnemnda med å ansette prosjektleder og etablere et sekretariat. Prosjektleder rapporterer til fellesnemnda.

Vedlegg:

Oppsummering av hendelser og milepæler i prosessen frem til felles kommunestyremøte 23. august 2017

Dato	Hendelse
26.08.2014	Deltakelse på oppstartsamling i regi av Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
01.09.2014	Kommunene på Fosen setter gjennom Fosen Regionråd i gang et arbeid for å utrede én kommune på Fosen.
23.10.2014	Kommunestyret oppretter administrasjonsutvalget som prosjektorganisasjon for kommunereformen.
21.11.2014	Kommunestyret utvider prosjektorganisasjon for kommunereformen, slik at alle politiske partier som er representert i kommunestyret også deltar i prosjektorganisasjonen.
05.12.2014	Styret i Fosen regionråd behandler utredningen "Kommunestruktur 2014 – Fra sju til én Fosen kommune".
15.01.2015	Møte mellom Åfjord, Roan og Osen med kommunestruktur som tema.
29.01.2015	Kommunestyret vedtar geografiske retningsvalg for Åfjord kommune.
25.02.2015	Forhandlingsutvalgene i Åfjord, Roan, Osen, Ørland og Bjugn vedtar å utrede kystkommunealternativet.
12.03.2015	Formannskapene i Rissa og Leksvik behandler intensjonsavtale med sikte på kommunesammenslåing. Alternativet med én kommune på Fosen er dermed ikke lenger aktuelt.
21.04.2015	Skisse til videre arbeid med kystkommunealternativet vedtas av ordførerne i de 5 kommunene.
29.05.2015	Møte mellom Åfjord, Bjugn, Ørland, Hitra og Frøya for å drøfte en større kystkommune rundt Frohavet. Det anses ikke som aktuelt å utrede dette som et alternativ for kommunesammenslåing, men et nærmere samarbeid langs kysten er ønskelig.
29.05.2015	Arbeidet med kystkommunealternativet stilles i bero, da flere av kommunene ikke ønsker å utrede dette videre.
18.06.2015	Åfjord kommunestyre prioriterer geografisk retningsvalg i kommunereformen.
24.06.2015	Osen kommunestyre vedtar at Osen skal opprettholdes som egen kommune.
07.10.2015	Fylkesmannen i Sør-Trøndelag sender brev til kommunene i Sør-Trøndelag om kommunereformen – status og videre arbeid fram til våren 2016.
28.10.2015	Kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner skriver brev til alle landets kommunestyrer om videre arbeid i kommunereformen.
19.11.2015	Formannskapene i Roan og Åfjord drøfter veien videre mht kommunereformen.
14.12.2015	Formannskapene i Roan og Åfjord utarbeider felles forlag til intensjonsavtale for sammenslåing av Roan og Åfjord kommuner.
17.12.2015	Forslag til nytt inntektssystem sendes ut på høring til kommunene.
Januar 2015	Innbyggerundersøkelse i 24 kommuner i Sør-Trøndelag om holdninger til kommunesammenslåing. Utført av Sentio på vegne av fylkesmannen i Sør-Trøndelag.
21.01.2016	Felles møte for alle formannskapene i Sør-Trøndelag i regi av fylkesmannen i Sør-Trøndelag.
28.01.2016	Kommunestyret vedtar endelig retningsvalg i kommunereformen og intensjonsavtale for etablering av én ny kommune med utgangspunkt i Roan og Åfjord kommuner.
10.02.2016	Møte mellom politisk og administrativ ledelse i Roan og Åfjord med henblikk på organisering av videre arbeid frem mot endelig beslutning om sammenslåing i juni.
29.02.2016	Felles møte i styringsgruppa (administrasjonsutvalgene i Roan og Åfjord).
16.03.2016	Folkemøte om kommunereform i Roan.

Dato	Hendelse
17.03.2016	Sak KST-24/2016: Åfjord kommunestyre slutter seg til forslag til organisering av videre arbeid med sammenslåing av kommunene i henhold til forslag fra prosjektgruppen av 29.01.2016. Kommunestyret slutter seg videre til å søke om midler til infrastrukturpotten for 2016 i kommunereformen til etablering av ny FV14.
17.03.2016	Folkemøte om kommunereform i Åfjord.
April 2016	Møter i de 10 ulike arbeidsgruppene som ble nedsatt for å drøfte ulike tema i intensjonsavtalen.
12.05.2016	Felles møte i styringsgruppa (administrasjonsutvalgene i Roan og Åfjord).
24.05.2016	Folkemøte om kommunereform i Roan.
25.05.2016	Folkemøte om kommunereform i Åfjord.
30.05.2016	Rådgivende folkeavstemming i Roan om sammenslåing av Roan og Åfjord.
01.06.2016	Brev fra Kommunal- og regionaldepartementet med høringsnotat om nye oppgaver til større kommuner.
06.06.2016	Felles samling for kommunestyrene i Roan og Åfjord.
07.06.2016	Bjugn kommunestyre fatter vedtak om å rette en formell henvendelse til Roan og Åfjord for å se på muligheten for å bli med videre i deres prosess.
16.06.2016	Kommunestyremøte i Roan (sak KST-63/2016) og Åfjord (sak KST-60/2016) fatter gjensidig vedtak om sammenslåing av de to kommunene.
20.07.2016	Brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet vedrørende «Tilskudd til infrastrukturtiltak i kommuner som skal slå seg sammen». Roan og Åfjord kommuner tildeles 5 millioner kroner til planlegging og prosjektering av utbedret ny FV 14 i Roan.
22.09.2016	Kommunestyret vedtar intensjonsavtale om mulig sammenslåing av Roan, Åfjord og Bjugn kommuner (sak KST-68/2016).
18.10.2016	Felles møte i administrasjonsutvalgene mellom Roan og Åfjord. Det var enighet om å fortsette prosessen med felles planarbeid mellom kommunene. Videre var det enighet om å avsette kr 1 millioner hvert av årene 2017 og 2018 til felles næringssamarbeid mellom Roan og Åfjord, som bevilges av midler til dekning av engangskostnader i kommunereformen. Videre var det enighet om starte arbeidet med avslutning av arkivene i kommunene forut for sammenslåingen. Rådmennene ble bedt om å fremme sak til sine respektive kommunestyrer i forhold til plan-, nærings- og arkivsamarbeid.
27.10.2016	Kommunestyret vedtar i sak KST-77/2016 videre arbeid i kommunereformen.
17.11.2016	Under henvisning til enighet i møte i felles administrasjonsutvalg med Roan den 18.10.2016 vedtar Åfjord kommunestyre (sak KST-83-2016) å avsette kr 2 millioner kroner til næringssamarbeid mellom Roan og Åfjord over 2 år og kr 500.000 til et arkivsamarbeid mellom kommunene i 2017. Midlene er forutsatt brukt av midlene til dekning av engangstilskudd i kommunereformen. Forutsetningen er at Roan fatter tilsvarende vedtak. Åfjord kommunen garanterer for et tilskudd for 1 millioner kroner i 2017 i et ekstra tilskudd til Åfjord Utvikling.
28.11.2016	Folkemøte om kommunereform ved Stokksund oppvekstsenter.
30.11.2016	Folkemøte om kommunereform på Fosen Fjord Hotel.
09.12.2016	Sak KST-86/2016: Innbyggerforslag om folkeavstemming i kommunereformen forkastes.
09.12.2016	Sak KST-95/2016: Forhandlingsutvalg i kommunereformen oppnevnes, bestående av ordfører, varaordfører, opposisjonsleder og hovedtillitsvalgt Fagforbundet.
17.01.2017	Folkemøte om kommunereformen i kulturstua på Åset skole.
31.01.2017	Sak KST-2/2017: Endelig veivalg i kommunereformen.
22.02.2017	Avtale inngås mellom partiene Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre på Stortinget med følgende ordlyd vedrørende kommunereformen på Fosen: «Stortinget gjør vedtak om sammenslåing mellom Ørland og Bjugn. Med forbehold om at det fra Fosen-kommunene kommer forslag om en større kommune som inkluderer minimum Roan og Ørland, gjør Stortinget vedtak om sammenslåing mellom Ørland og Bjugn.» Sammenslåing av Roan og Åfjord anses som en frivillig sammenslåing og tiltredes av de samme partiene.

Dato	Hendelse
22.02.2017	Fylkesmannen i Sør-Trøndelag tar i overensstemmelse med avtalen mellom H – FrP – KrF – Venstre initiativ til en anbudskonkurranse for å utrede mulige sammenslåingsalternativer på Fosen. NIVI analyse får etter hvert oppdraget.
05.04.2017	Prop. 96 S. (2016-2017): Proposisjon til Stortinget vedrørende endringer i kommunestrukturen.
05.04.2017	Prop. 91 L. (2016-2017): (Proposisjon til Stortinget, (forslag til lovvedtak) om endringer i ekteskapsloven og bustøttelova m.m. (oppgaveoverføring til kommunene og lov om overføring av ansvar for kollektivtransport.
20.04.2017	NINI analyse v/Geir Vinsand og Magne Langset legger frem rapporten som anbefaler en regionkommune på Fosen.
10.05.2017	Sak KST-41/2017: Kommunestyret behandler villighetserklæring om ett Fosen, og støtter etableringen av en fremtidig regionkommune på Fosen.
31.05.2017	Brev fra Roan og Åfjord kommuner vedrørende Søknad om tilskudd til veier og infrastrukturtiltak til kommuner som skal slå seg sammen. Gjelder tunnel Hellfjorden – Beskelfjorden på FV 14 i Roan.
01.06.2017	Innst. 386 S (2016-2017): Innstilling til Stortinget fra kommunal- og forvaltningskomiteen om endringer kommunestrukturen.
08.06.2017	Stortinget Sak 1 - Vedtak 811: «Roan kommune og Åfjord kommune slås sammen senest fra 1. januar 2020.» Komiteens tilråding, bokstav A, romertall XX. Votering no. 19, kl. 19:46:49. For: Høyre (48), FrP (29), KrF (10), Venstre (9) = 96 stemmer. Mot: DnA (55), Sp (10), SV (7), MDG (1) = 73 stemmer.
09.06.2017	Brev fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag om «Kommunesammenslåinger – prosess og frister etter Stortingets vedtak».
28.06.2017	Brev fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag vedrørende «Kommunesammenslåing Åfjord og Roan – innkalling til felles kommunestyremøte».
30.06.2017	Brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet om «Videre prosess i kommunereformen – informasjon til Roan og Åfjord».
11.08.2017	Brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet om «Invitasjon til å delta i prosjektet: Fornying og utvikling av lokaldemokratiet i kommuner med vedtak om sammenslåing – Ny mulighet til å delta for kommuner som ikke rakk å melde seg på innen fristen – ny frist: 1. oktober 2017».
23.08.2017	Felles kommunestyremøte på Fosen Fjord Hotell mellom Roan og Åfjord kommuner.